

1 Viatecum sancte Anime.
2 Consolatorium timorate conscientie
3 Liber meditationum B.ti Bern:
4 Reformatio virium Anime.
5 Alphabetum divini amoris.
6 Expositio super Apocalipsim.

Arremandus (?) ... 2 Marz

...

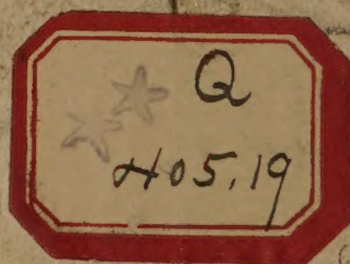
C C C.

F ——— P

P — A

D ——— M

·M·M·M

Incipit alphabetū diuini amoꝛis de eleuatione mentis in deū venerabilis magistri Johānis Gerson can// celarij parisien̄.

D honorem

oīpotentꝫ dei aliquos modos et vias pro eleuatione mentis in deū ꝑpono ꝯscribere. Et quis hoc nō sit currētis neqꝫ volētis: sed dei mise rētis: tn̄ cū dei adiutorio habitis exercicijs ⁊ modis multo facili⁹ potest se quis eleuare. Unde primo sciendū q᷑ diuersi diuerses po nūt dispositiones Beat⁹ Anselm⁹ in suis meditationibꝫ incipit per viā timoris. Et hec est via īchoatiua. Beat⁹ Dyonisi⁹ ponit tres vias scꝫ purgatiuā: qꝛ primo homo mū dat ꝯscientiā suā per penitentiā. Uiā illumi natiuā: scꝫ qua se homo accēdat in amorē dei per memoriā ⁊ gratitudinē beneficiorꝫ dei qꝛ sicut dicit. Agu⁹ in meditationibꝫ suis. Ad deū diligēdū nichil tantū valet sicut benefi ciorꝫ ei⁹ frequēs meditatio. Tertia est vniti ua: qua homo ꝑ amorosā cognitionē ⁊ adhesi onē vnit᷑ sūmo bono: ꝯgratulādo ꝑfectionibꝫ suis: ⁊ totū se ei ītime sbijciēdo prōptissima volūtate. Beat⁹ benedict⁹ ponit viā īstructi uā. A btō gregorio elicit᷑ mod⁹ exēplatiuus Ber. cassieñ dicit q᷑ oportet. Primo medi tari q̄ inducūt timorē. Scđo q̄ ꝑuocāt timi

tationē ꝛ vitā sctōꝝ. Tertio ea q̄ īducūt spē futuroꝝ ꝛ gaudia sctōꝝ. Itē Jo. Gerson cā//cellari⁹ parisieñ dicit ꝙ ad dei timorē puenitur: p ↄpūctionē: admirationē: ꝛ exl'tationē. Bonauētura dicit ꝙ ad h valēt tria. sc3 di//uina reuerētia oīonū suffragia ꝛ beniuolētia h est ꝙ homo reputet se īdignū tot ꝛ tāta beneficia a sūmo bono pcepisse. offerēs bonā volūtatē suā ad gratitudinē oīm. Btō Jeroni//mo potest asscribi vita peregrinatiua. h est q̄modo dn̄s iesus ī h mūdo vitā duxerat tāq̄ peregrin⁹. Btō Am. via ↄparatiua. Frāci//sco: via compassiua. Bernardo. via affectiua. Aug⁹. suplatia. Hugoni: oratiua. Gregorio exl'tatiua. ¶ Est tñ verꝝ ꝙ q̄libet eoꝝ plures vias habuit. Sz he q̄si exēplarit eis asscri//pte sunt. Et q2 diuersi amatores diuersis mouent modis ideo diuerse hic ponunt vie.

¶ In generali tñ sciēdū est ꝙ volens videre dilectū suū. Jesū. Primo mundet oculos si sūt turbidi aut tepidi. Et hec est via purgatiua: deīde si sūt tenebre: accēdat lucernā vt clare ipsū uideat: ꝛ hec est via illuminatiua. Deīde appropinq̄t: ꝛ p reuerētia pcidet āte pedes ei⁹: ꝛ deīceps eleuat a dilecto porrecta ei manu. Deīde suscipit ad osculū pacis

Deīde affabilit̄ ei loq̄tur cupit sp̄ manere cū eo: liq̄scit in ei⁹ p̄sentia: lāguescit in ei⁹ absē tia: q̄rit: vocat suspirat: īuentū denuo tenet: in ei⁹ amore ardet: alta fastidit. soli illi adhe rere volēs: ꝛ hec est via vnitiua. Et post lōgū tēpus in eo q̄etat̄: ita vt in pace fact⁹ sit loc⁹ ei⁹. Ex his ꝛ alijs possūt elici quīdecim vie ꝑcedētes in amorē dei ꝛ scd̃m h̄ erūt quīdeci capitula de doctrinis vtilib⁹ ad eleuationē mentis in deū. ¶ Et hoc de prohemio.

¶ Sequitur tabula.

	Inchoatiua.	Comparatiua.
	Purgatiua	Compassiua.
	Illuminatiua.	Affectiua.
	Instructiua.	Superlatiua.
Uia.	Imitatiua. Uia.	Oratiua.
	Exemplatiua.	Unitiua.
	Admiratiua.	Exultatiua.
	Peregrinatiua.	

¶ De via īchoatiua Anselmi de doctrinis.

a Timore seruili ꝑcedit filialis. Plures enī īcipiē tes declinare a malo ꝛ facere bonū īcipiūt a timore: Ideo hec via dr̄ īchoatia. De hac via habet̄ i ihero. Siue comedo siue bibo siue q̄d

aliud facio: sp resoat hec vox i aure mea. Surgite mortui ad iudiciu. Et i vitas patru hetur de helya monacho q sp timuit tria. s. in hora mortis: occursu demonu: deductioez ad iudicium et setetia iudicis. ¶ De hac via dic aselmus. O lignu aridu eternis ignibus dignu. qd rndebis i die illa: qn exigetur a te ad ictu ocli oe tps vivendi tibi pcessu qmo a te fuerit expesum. etc. Et quis multa icutiut timore tn p exeplo ponit hec tabula scdz ordine alphabeti ¶ Alta et istabilitas mudi. qr ho nuqz i eode statu permanet et nescit an amore vl odio dignus sit Si ei reliqret eu dns ad ictu ocli: stati diabolus eu sbuteret ¶ Bellu ppe carnis mudi et diaboli. adusus spz hois. ¶ Cotidiana fragilitas et negligetia resistedi penitedi et pficiendi. ¶ Diuia seueritas q apparuit i casu luciferi i piclitatioe mudi p diluuiu. etc. ¶ Exitus dubius de hac vita qr neo scit vbi qn et quo morietur an bene vl male ¶ Futurum iudiciu: vbi erit iudex i fallibilis: iessugabilis: islexibilis. Nemo pot eu fallere aut effugere nec a snia appellare. ¶ Grauitas penarum purgatorij q scdm Augm. excedut oem pena huius mundi ¶ Horror demonu et pcarum iferni ¶ Ignis i extiguibilis. ¶ Karissimorum ciuiu celi ppetua sepatio. ¶ Luctus et vlulatus sine psolatoe. Ma-

x̄ia strictitudo iux̄ psalmistā Sic oues ī ifer//
no positi sūt ¶ Noticia ⁊ ꝯfusio suoꝝ pctōꝝ
¶ Odiū sui ⁊ oīm q̄ sūt ī toto mūdo. Perpe
tuitas pēaꝝ īferni: qꝛ ī iferno nulla ē redēpº
¶ Quietꝫ ⁊ spei ꝑpetua oblaº. ¶ Ratiōis ob
stinaº ī malo ꝙ nō vl't de cetero bonū ¶ Stri
doꝛ dētiū ꝑ augustia ¶ Tētio et captiuitas:
ꝙ nec pōt de loco moueri qn̄ vellet. ¶ Uer//
mis ꝯsciē de omissis et scādal'. ¶ Xp̄e redēp//
toꝛ pie q̇ sumº cā tue vie ne ꝑdas nos illa die

P Ostquam hō tot toꝛi//
bº moꝛtꝫ: iu//
dicij. et īferni ꝑturbatº incipit timere:
tūc arguit sepe sic ī seipō. Quicūqꝫ peccaue
rit moꝛtalit̄. āt opoꝛtet cū dānari: aut lamētꝫ
purgari: sed ego peccaui moꝛtalit̄ ḡ opoꝛtet
me dānari: aut lamētꝫ penitētie purgari. Sꝫ
qꝛ dānaº est ꝑpetua et purgatio tp̄alis. volo
igit̄ agere penitētiā īterī ꝙ tēpº michi vacat.
Recogitabo igit̄ oēs ānos meos ī. a. a. m. et
q̄ztū delectatº sū delicijs: tm̄ me affligā pnīe
toꝛmētꝫ Un̄ scd'ꝫ illā viā pōat hō. x. p̄ce p̄ra āt
q̄t voluerit ⁊ dicat. O p̄mitissīe: ego sū ille
ꝓdigº q̇ hec ꝯ tuā pietatē ꝯmisi. et ita īgratº
fui ꝙ me īnocētē creasti: et ego me deſpaui.
Tu ꝓ me crucifixº et hūiliatº: et ego me ex//

altaui. Tu nudat⁹, ego auar⁹. tu amaricat⁹ & ego delicat⁹. Tu felle potat⁹ ego cpula gu̅at⁹ Tu tot⁹ laboriosus. ego oi̅no accidiosus Tu p ii̅mics exorasti: ego ii̅micos z ai̅cos odiui. Sz q̄d faciā. Nū q̄d desperabo. Ubi est illud Nolo mortē pctōris. Ferrū vitrū. aut specu lū cū rubiginosū est. purgat̄ z ego p viā pur/ gatiuā lima ꝯtritiōis ꝯfessiōis z satisfatiōis me purgabo. Sicut me exaltaui: ita ero ob/ pbriū hoīm z abiectio pleb. Cōtra auariciā abrenūtiabo ppetatib9 meis ꝯ voluptates affligā me ieiunijs vigilijs fame z siti. Pur gabo me p tria scz p gemitū oratiōis: p ignē tuo ꝯpassiōis p ardorē tue caritats Et vt lati⁹ hec via purgatiua appareat. videat̄ hec ta/ bula scd̄m ordinē alphabeti.

Peccator debet dolere. De
Amicicia dei amissa.
Bonitate dei contempta.
Consensu et culpabili vita.
Dilapsu tp̄is z viriū corpis z aīe.
Excessu p̄ceptoꝝ dei ecclie z superioꝝ
Fragilitate rsistēdi pnitēdi z pficiēdi
Graui negligētia laborandi. orandi. meditandi. legendi. zc̄.
Habitu et cōsuetudine ex frequenti intentione peccandi.

Pctōr dz dolere
Ingratitudine qua iterꝫ et iterꝫ
de. sibi dimissa renouauit.
Karitatꝭ extinctiōe p q̄cūq; peccata
Laxatione timoris dei: q contra tam
magnū dn̄m tam magna et horribilis
peccata cōmittere presumpsit.

per Misericordie implorationem
Noue vite assumptionem

Pctōr nō desper sz assumēdo ↄfidentiam purgetse.
per Orationum suffragia
Passionis christi interpositionē
Quassationē.i. austeritatē pnitētie
Reiectionem honoris voluptatum
et delectationum.
Sanctorum intercessionem.
Tēporis vtilē expensionem
Uolūtatis pprie abrenūtiationem.
per Xpi benignitatē qui non vult mortē
pctōris sed magis ↄuertat et viuat

p Purgata ↄsciētia: iā aptior est amori diuino.
Un̄ sic specul ū purgatū pōt plꝰ reluce
re. Sequit̄ ḡ nūc via illumiatiua: qua hō iā
īcipit videre ꝛ cognoscere dilectū suū quem
priꝰ propt̄ rubiginē pctōꝝ videre nō poterat.
Un̄ q̄rit. Quis est dilectꝰ meꝰ Rn̄det. Ipē ē
q̄ michi tot ꝛ tāta bn̄ficia ↄtulit qđ si possibl'e

eēt ab ei⁹ laude ꝛ ĝtiaꝝ actiōe nūq̄ȝ cessare de bere. ¶ Hāc viā illumīatiuā David hūit cū i psalmo ait. Bn̄dic aīa mea dn̄o: ꝛ oīa q̄ itra me sūt noī scō ei⁹. ¶ Cōsiderādū tn̄ est q̄ nō ꝑncipalit̄ debem⁹ deū diligere ꝑpt̄ bn̄ficia sua sȝ ꝑpt̄ imēsā suā bonitatē ꝛ ꝑpt̄ sei pm. Sic eni ꝑpt̄ lumē nō videt̄ res finalit̄: sȝ mediāte luīe videt̄ clari⁹ occasiōalit̄. Sic illa via dr̄ illumīata: qꝛ accēdit ꝓuocat et illumīat oēm hoīeȝ ad deū diligēdū. Un̄ ber. Tot bn̄ficia ꝯtulit michi de⁹ q̄d si ꝯsiderarē ꝛ si vn⁹ rustic⁹ michi fecissȝ: tenerer eū diligere. Quid igit̄ repēdā sūmo amatori de suis bn̄ficijs. Certe grās agā ꝛ ꝯmēorabo q̄ȝtū potero. Un̄ de hac ĝtitudīe ꝛ via illumīatīa videat̄ seq̄ns tabl'a

8 Ratias ¶ scd̄ȝ alphabetū. tibi ago sūme de⁹ de. ¶ Ardētissimo amore tuo q̄ creasti me nichil mei idigēs. qꝛ me carere poteras qꝛ nichil tibi sū vtilis: sȝ ex tua bōitate eťna ꝑticipasti michi eē viuere ꝛ itelligere: et ad imaginē tuā me formasti. ¶ Beīgnissīa icarnatiōe tua ꝛ redēptiōe. Tu es eni ille rex regū q̇ sedes sup cherubiȝ ꝛ ītueris abyssos: q̇ ꝑpt̄ nr̄aȝ salutē: nr̄os defect⁹ assūpsisti: paupertatē: famē. siti tristiciā ꝛ dolores. ꝛc̄. In tris

visus es et cū hoīb9 ɔuersat9 es. Et delicie
tue eē cū filijs hoīz. Vñ hec. Nō ex nr̄is me
ritꝭ: sꝫ ex tua et̄na bonitate. Quātas blasphe
mias: irrisiōes tormēta: p nob̄ sustinuisti. nō
coacte: sꝫ libet̄ ꝛ volūtaꝛ. ꝛ n̄ solū libet̄ sꝫ ꝛ ardēt
Potas nos ꝑpt pctā nr̄a ī nichilū redigere
āt c̄tē alios hoīes īnocētes creare: sꝫ bōītate
tua nos hēre voluisti īmo p nob̄ tāta sustinuisti
q̄si te odires ꝛ nos diligeres exaltādo Quid
meli9 do ꝛ q̄d vili9 pctōre q̄ canē peior ē ꝛ illu
dixit p pctōre. Cōfidētia q̄ꝫ nos vis hr̄e ad te:
p̄rez ci te hortarꝭ vocare lutū ꝛ cinerē ꝛ peter̄
mōes: vt hēas occasiōeꝫ dādi delctārꝭ ei ī nr̄a
salute: ꝛ das nob̄ plura q̄ꝫ ex pigritia petim9. ꝛ
q̄nto plura das: tāto pl9 hēs. Dōis michi p̄//
stitꝭ Dedisti ei mihi h̄ corp9 hāc aīaꝫ: ꝛ vires
corpis ꝛ aīe. Anglꝫ p custodē. Dyabol9 ei me
millesies obruer̄ potuissꝫ: nisi ille me defēdissꝫ
Et breuit̄ oīa q̄ hēo dedisti mihi ip̄e ei es de9
me9 q̄ mercat9 es me. In c9 ptāte me9 stat9 exi
stit. quē cū aufers reūtor ī pluerē. Educatōe
dedisti ei michi laboriosos parētes: q̄ me suis
laborib9 educauer̄t ꝛ nutrier̄t ꝛ n̄ neglexer̄t.
Produxisti p̄tē meā. ī frumētꝭ carnib9 ꝛ pisci
b9 ac alijs q̄b9 educat9 sū vsqꝫ ad hoc tp̄s. ꝛc̄
Fide ꝛ sac̄mētꝭ: q̄ꝛ dedisti me nasci ī xp̄ianos
nō p patrē paganū: aut iudeū. sed baptizari:

ꝛ alijs sacramētis adiuuari. quibus tua amarissima morte efficatiā meruisti: ꝛ specialiter de hoc sacratissimo sacramēto corporis ꝛ sanguinis tui in quo manes nobiscū vsq; ad ꝯsūmationē seculi. Et tantum ecclesiā diligis: vt persecutiões nobis factas tibi fieri dicas. clamās de celo. Saule saule quid me persequeris. ¶ Gratuita tolleratiõe in pctis ꝛ reuocatiõe. Dissimulasti enim pctā mea: nō me demergēdo ad iferos trahēdo sz expectasti vocasti per īspirationē ad penitētiā per flagella: per ifirmitates: persecutiões per correctiões: per pdicatiões: per horrorē mortis: iudicij et iferni: et nō cessasti donec orationē orarē. Hylaritate paterna qua me ad penitētiā cū gaudio suscepisti sicut filiū prodigū et renouasti: remisisti michi delicta ꝯmissa: et de bonis omissis dedisti michi displicētiā pctōrum: abstulisti occasiões recidiuādi: dedisti gratiam promerēdi: et spē progrediēdi. ¶ Iteratiõe gratie: quia recidiuātē iterum suscepisti: et iterum i grtitudinē remisisti: nec posuisti gratie tue terminū. ¶ Karissimo dono spiritussancti quod michi in sacramētis īmūdo ꝛ īdigno ꝯmunicasti. vt me purgaret illuminaret ꝛ caritate iflāmaret. ¶ Liberatiõe a seculo vt per itroitū religiõis fugerē occasiões pctōrum cū socij mei mortui sūt forte in pctis suis: quã

hāc grām nō pceperūt. Heu q̄t sūt dānati in īferno q̇ minora ꝛ pauciora pctā ꝯmiserūt q̄ȝ ego: ꝛ nō surrexerūt. Et quot meliores me adhuc in sc̄lo sūt īuoluti: diuersis occasionibꝫ pctōꝝ: honoribꝫ vanis voluptatibꝫ: diuitijs trenis. Quid in me īuenisti: qꝫ dedisti michi pēnas sicut colūbe vt volarē de sc̄lo vbi sordes et iniq̄tates: p q̄bꝫ tibi grās specialiter ago Mīaicordia spāli: qꝫ custodisti me a mltꝫ pctīs q̄ circa me fuerūt attēptata: adlteria: homici-dia. et alia q̄ nō euasissē nisi tu me retraxisses Et qꝫ de tristicia sepe absorpt⁹: de tua mīa nō desgaui: sepe ꝯsolat⁹ es me diūsis vocatiōibꝫ supra posit. ¶ Noticai tua ꝛ noticia scriptꝛaꝝ qꝫ apuisti michi ītellectū eaꝝ: Quot rustici: q̄t ignari: q̇ nō ītelligūt: q̇d agūt q̇ si ītellige-rēt: forte mlta plura bona facerēt q̄ȝ ego ī gt⁹ tot doctiōibꝫ et scripturis sacris. ¶ Occur-sione tua. q̄cūq̄ȝ eni me vti michi occurristi: in creaturis. ī scripturis blādimētꝫ t̄rorib⁹ bn̄ficijs: nc effugere te potui. ¶ Prōptitu-dine volūtatꝫ q̄ȝ dedisti michi grādia: faciēdi grauia tolerādi: regularia: sufferēdi cōtraria ¶ Quietatiōe ꝯscie. Tot. n. fui īuolut⁹ pctō-rū āglīs ꝛ scrupulis: qꝫ nisi me iuuisses nūq̄ȝ fuissē q̄etat⁹. ¶ Remotiōe periculoꝝ. In q̄t

enī fui pestilētijs: cū īdispositꝰ fuerā ad mo//riēdū: ꝑpt magna ꝗuia pctā mea: ⁊ socij mei mortui fuerūt: ⁊ tu me ꝯfuasti. Insup fui vl' potui eē ī piculis tonitruoꝝ fulguris: fluuij: igniū. latronū. bestiaꝝ. ⁊ diūsoꝝ casuū ī qbꝫ si mortuꝰ fuissē tūc eo qꝛ īdispositꝰ ⁊ ex caritatē decessissē ¶ Seruꝰ ē ꝑ celestiū ⁊ oīū īferioꝝ Oīa enī michi fuiūt: āgli custodiēdo: celū ꝑ motū suū. sol luna ⁊ sydera ꝑ lumīs mīstratio nē. Aer refouet spirātē. Aq̄ satiat sitiētē. ꝉra nutrit esuriētē. aīalia bruta aliq̄ deſuiūt vt eq̄: aliq̄ īcitādo ad laborē vt formice. Aliq̄ īcitādo ad timorē vt leones vrsi. Et breuiꝉ si te dilexero: oīa coopabunꝉ michi in benū ¶ Totali tui diffusiōe: vt oīa alia q̄ dinume rare nō possū ꝯphendā te totū michi dedisti Dedisti michi don a naꝉe gr̄e suphabūdātie. Te nascēs ī sociū: ꝯuescēs ī cduliū moriēs ī pciū ⁊ regnās ī pmiū vis dare dedisti te fra trē oīm: spōsū patrē amatorē: doctorē nutri//torē ⁊ custodē. ¶ Ultima expectatiōe finaliꝉ Si te nō dereliq̄ro nō vis ppetuo derelinq̄re sꝫ vis eē finis meꝰ ꝯplemētū oīm desideriorū meoꝝ vis me tecū regn̄re. tecū gaudere. ⁊ īse//parabiliꝉ sp tecū manere ¶ Xp̄o h̄ē de teipo tu es donū h̄. O donū sup oē donū: te nobis

ĩppetuũ dona: ꝛ sufficit nob: q꞉ tu es lux v̄a bonitas vita. ꝛ gaudiũ mũdi. pietas imẽsa: q̃ nos a morte saluasti roseo sanguĩe tuo: ꝛ ꝑ n Am sicut (illumĩatiuã viã duxisti. ꝑmittit: purgato ꝛ illumĩato. vtile est habere pũcta ĩstructiua ꝓ ipsi⁹ emũdatiõe vt sciat effugere occasiões pctõꝝ. De hac via videt beat⁹. Bñdict⁹ ꝑ capitulũ suũ q̃rtũ ĩ regl'a sua vꝫ de ĩstrumẽtis bonoꝝ opeꝝ cui⁹ ca‖pituli ꝑs nõbl'is hẽt ĩ tabl'a q̄ seqt̃ scd'ꝫ ordinẽ alphabeti ¶ Abnegar̃ seipsũ. ꝛc. ꝛ seq̄ x̄pꝫ ¶ Bonũ ĩ se visũ deo asscribere ꝛ nõ sibi. ꝛc. ¶ Corp⁹ castigare. ¶ Deũ ꝑ oibꝫ diligere ꝛ ꝓximũ sic seipsũ ¶ Elationẽ fugere. ¶ Facere se de scl'aribꝫ. actibꝫ alienũ ¶ Gulosũ ñ eẽ ¶ Honõre oẽs hoĩes ¶ In oĩ loco ꝛ tp̄e deũ respicere ¶ Karitatẽ ɔtinuã habere ¶ Lctõnes stãs libẽt audire ¶ Maledicẽtes bñdicer̃. Nõ iurar̃ ne forte ꝑiuret. Orõni freq̄nt̃ ĩcũbere. Preceptis supioꝝ obedir̃. Que dicũt ꝑlati facere. Risũ ml'tũ nõ amar̃. Spẽ suã deo ɔmitter̃. Timere diẽ iudicij. Vitã etnã oĩ ɔcupiscẽtiã spũali desiderare. Xp̄o oĩno nichl' ꝑpõere. Zelũ ꝛ ĩuidiã ñ hr̃e. Faciẽtibꝫ aũt h̄ ꝓmittit sãct⁹ Bñdict⁹ ꝑmiũ qd' ocul⁹ nõ vi‖dit. ꝛc. Si aũt q̄rit vbi pñt hec custodiri. Rñdet ꝙ difficil't ĩ scl'o Jõ dic ĩ regl'a offm̃. ꝛc

e T vult iohes gerson. Cācellari⁹ parisieñ. Ad inflāmotionē diuini amoris vʒ īspectio pcedētiū sctōꝝ: q̄ nob̄ pponūt ad imitationē ī actibꝫ ꝟtuosis: vt ī obediētia: humilitate: paciētia: q̄ꝝ intcessiōe ꝛ imitatiōe pōt hō pficere. Et hec vocat via imitatiua. Vñ p exēplo ponit h̄ alphabetū. et p talē modū posset sibi hō ex legēdis sctōꝝ: modūl viuēdi sibi colligere. Iux illō. i. coꝝ. 2. Hic te doceat humilitatē: h̄ paciētiā. ꝛc̄. Quilibet. n. sctūs ē nob̄ exᵐ alic⁹ ꝟtutꝫ. ¶ Ambrosi⁹ ē nob̄ exᵐ mag^e ꝯfidētie. i. spei de bonitate dei: vñ ait nō timeo mori: qꝛ habem⁹ bonū dñm. Bernard⁹ ē nob̄ exᵐ eximie hūilitatꝫ q̄ vt fumū reputauit hoīes: et alte ꝯtēplatiōis q̄ eleuat⁹ in deū tota die penes lacū eq̄tauit et de sero vbi lacus esset igᷓrauit. ¶ Clemēs affabilitatꝫ q̄ oībus ita affabilis fuit. vt etiā iudei et gētiles eū diligerēt. ¶ Dñic⁹ magne caritatꝫ. q̄ orauit vt se totū īpēdere posset saluti pximoꝝ: q̄ ꝛ disciplinas tres q̄libet nocte accepit: p se ꝛ p remissione purgādoꝝ. ¶ Egidi⁹ volūtarie ppessiōis vulneꝝ. Sagittat⁹. n. fuit: et petiuit dñm vt vuln⁹ suū iterī ꝙ viueret nō sanaret. ¶ Frācisc⁹ mētalis crucifixiōis. Tantū

enī stetit ī meditatiōe passiōis: q̄ vulnerat⁹
quīqȝ vl'neribꝫ dn̄i. ꝑ trienniū ante mortē suā
xp̄o dn̄o suo apparuit. Herman⁹ magne absti
nētie. Ne enī cibꝫ delectaret eū: cineres in
fercl'is posuit ¶ Hēric⁹ mire castitatꝫ. Cū ei
esset fili⁹ regꝫ vngarie: ⁊ gen⁹ regiū matrimo
nio augere potuisset: tn̄ ꝑelegit ꝟginitatē: et
q̄ꝫdiu vixit ꝟgo ꝑmāsit ¶ Job magne patiē//
tie. Oībꝫ. n. bōis ꝓuat⁹: bn̄dixit dn̄ȝ: et tot⁹
vl'nerat⁹ dixit. Si bona suscepim⁹ de manu
dn̄i. ⁊c̄ ¶ Karol⁹ ipialis iusticie. Qui īꝑator
existēs: tm̄ mūdū ꝯtēpsit. et sine ꝑsonaꝝ ac//
ceptiōe leges ꝯdidit: q̄d sanctificari meruit
¶ Laurēti⁹ vehemētissime tollerātie ī passio
ne. ¶ Martin⁹ ī securitatꝫ multe ꝯfidētie
¶ Req̇sit⁹ a latrone an timuisset qn̄ eū cū se//
curi īterficere voluit. Rn̄dit: q̄ nūq̄ȝ tā secu
rus fuit: q2 scio q̄ dn̄s in pᵉiculo ꝓximus est.
¶ Nicola⁹ mire largitatꝫ ac māsuetudinis.
¶ Osbald⁹ magne largitatꝫ: q̄ scutellas ar//
gēteas sibi ātepositas ī ꝑticulas ꝯminuit et
paupibꝫ erogauit ¶ Paul⁹ magne laboriosi//
tatꝫ. Pl⁹. n. oībꝫ p̄dicauit: magnū zelū h̄uit
aīaꝝ: cū de regno ī regnū cucurrit ⁊ nō q̄euit
¶ Quiric⁹ puer triū ānoꝝ p̄bet exᵐ
q̇ a p̄fecto rēnuit ꝯsolari p̄cipitat⁹ fuit.

¶ Remigi⁹ magne maturitatꝫ fuit q̇ Senebaldū epm̄ ꝓ pctō septē ānos iclusit ⁊ icar//cerauit ¶ Stephan⁹ exᵐ diligendi iimicos dedit q̇ p iimicꝭ exorauit. ¶ Thōas obedīētie ⁊ lōginq̄ ꝑegrinātiōīs q̇ dn̄o obedire volēs ad īdiā ꝑuenit ¶ Vicēti⁹ exᵐ ꝑseuerātie ex//hibuit q̇ diu̇sis tormētꝭ nō cessit: ſꝫ in finē ꝑ//seuerauit ¶ Xp̄s iesus sāct⁹ sctōꝝ. spc. l'm oīꝫ ꝟtutū. caritatꝭ. hūilitatꝭ. fidei. spei. ¶ Est nī̄ sciēdū ꝙ q̇libet sctōꝝ exēplar pluriū ꝟtutū: ſꝫ hec solū ꝑ exēplo posita sūt ¶ Itē sciendū ꝙ aliq̄ fecerūt scti ex speciali ꝑuilegio: vt miracula ⁊ alta vltra humanā ꝯditionē se extē. dentia. q̄ mirāda potius q̄ꝫ imiranda.

q Januis ex p̄cedētibus hec via aliq̄liẜ patuit ꝑ ꝯmēorationē sctōꝝ tn̄ āplificāda est ꝑ edificatiōē ml'toꝝ. ꝑ ꝯmemorationē ꝟtutū scōꝫ ordinē: ⁊ ꝑ ꝯmēorationē exēploꝝ. vbi n̄ ponā exēpla ꝓpt̄ breuitatē: ſꝫ tāꝫ sēsū: vt inde elici poterit itētio scti ¶ Proꝗ̄ sciēdū ꝙ gregori⁹ ī pricipio dialogi vl't ꝙ ml'tos ad desiderīū celestꝭ pr̄ie pl⁹ accēdūt exēpla q̄ꝫ alta ꝑdicamēta ¶ Abstinētia teneẜ cū q̇s cū debitis circūstātijs vtiẜ cibo ⁊ potu medio mō: nō se aggrauādo vt sit tepid⁹ ad orādū laborādū. ⁊c̄

⁊ n̄ se exhauriēdū ad diminutū vt sit īutilis
Remediū ei⁹ ē feruēt se dare ad cibū spūalē
sicē ad sacrā scripturā. Exᵐ. Cōuenerūt duo
fr̄es: q̇ orātes ⁊ legētes p duos dies ⁊ noctē
obliti sūt cibū. s. pulmētū qđ comedere ꝯsue
uerāt Beniuolētia. i. patiētia: cū q̇s ī arduis
⁊ adūsis sustinēdis dic̄. Merito hec patior
q² xp̄s q̇ īnocēs fuit: q̄ta p me passus ē. Au
diat xp̄m dicētē sibi. Si me p̄sequti. nichil est
qđ vos tollerati. Exᵐ de discipl'o phylosophi
q̇ male tractat⁹ risit dicēs. Iniurias h̄ gtis re
cipio: p q̇bꝫ tribꝫ ānis mūera dedi Castitas te
neť: si abstīa fuať: ⁊ cora cogitatiōibꝫ: ⁊ sēs⁹
ab illicitis refuať ⁊ corp⁹ castigať. exᵐ Beat⁹
bn̄dc⁹ tēptat⁹ libidīe corp⁹ suū vep̄bꝫ lacera
uit Beat⁹ bnar. aq̄s frigidis refrenauit. Di//
scre° teneť cū q̇s tꝫ mediū ī oībꝫ ne sit nimis
feruid⁹ āt nimis tepid⁹. Exᵐ ītrogātibꝫ di//
scipl'is Beat⁹ āthoni⁹ ꝯclusit. discretionē eē
mr̄ez ꝟtutū. Et idē vl't beat⁹ bn̄dict⁹. Valet
aūt ad hāc diūsificaŕ opa sua. ꝟs⁹. Nūc lege.
nc̄ ora. nc̄ cū feruor labora Sic erit hora bre
uis: ⁊ labor ille leuis. s. ī đo Eleua°mētis ī deū
h° ē ꝯtēpla° teneť. cū q̇s excludit ex corde suo
vāitates ⁊ amorose iherꝫ creatori suo. Exᵐ de
btō bn̄dctō q̇ sb vno sol' radio vidit toᵐ mūdū

¶ Fides tenet cũ q̇s adheret scti mr̃i eccl'ie. Remediũ fidei ẽ q̃rere q̃ nõ ĩtelligit ⁊ credere Ex^m. Discipul⁹ q̇ tẽptabat̃ pfidia ⁊ spũ blasphemie postq̃ tẽptationẽ suã manifestauit liberat⁹ est ⁊ q̇etat⁹. Gratitudo tenet̃ cũ q̇s cũ grãꝝ actiõe oĩa bona sua asscribit deo. Ex^m ppt̃ magnitudinẽ suã Saul deposit⁹ fuit et Ezechias ĩfirmitati dat⁹ ¶ Hũilitas tenet̃ cũ q̇s ↄgnoscit se oĩb⁹ viliorẽ: et q̇ sit cinis ⁊ puluis. Ex^m. Cũ q̇dã cuidã patrũ ait pp̃l'us te stultũ reputat. Rñdit hoc ego volui ¶ Justicia vnicuiq̃ tribuit qđ suũ ẽ: deo laudẽ superiori obediẽtiã: prio ↄcordiã. Ex^m de eo q̇ filiũ sororis sui suspẽdi fecit: q̃ noluit acceptor eẽ psonaꝝ ¶ Karitas ad deũ ẽ deo pura filiali dilectiõe adherere et ↄgtulari deo in pfectiõe sua nõ q̃rendo ↄmodũ ppriũ. Ex^m de eo q̇ ẽ diabol⁹ volẽs trahere a bono dixit dñandũ: et ille pl⁹ puide seruiuit deo dicẽdo ego nõ seruio ei ppt̃ regnũ celoꝝ: sʒ q̃ sũme bonus ẽ. Caritas ad primũ ẽ q̇lẽlibet primũ reputare sic̃ seipsũ. Ita ei seruiẽdo eũ iuuãdo sic̃ sibi rõnabilit̃ vellet fieri. Ex^m de sãctulo: q̇ se p dyacono morti obtulit ¶ Liberalitas et largitas ẽ bona sua misericordit̃ ↄmunicare: et si non hʒ tp̃alia ↄmunicet spũalia. vt

orãdo ꝑ oībꝫ ꝑ paupibꝫ ꝑ īfirmis. Exᵐ de paulino epo. q oīa sua bona paupibꝫ distri//buit. Ad vltimū seipm ī captiuitatē ꝑ filio cuiusdā vidue dedit vt ī dialogo ¶ Matu//ritas ē seipm restrīgere a leuitate moꝝ. Exᵐ Bernardꝰ. xp̄m q̄ter fleuisse legimꝰ: risisse nūq̄. Itē q̄dā ait ī tremēdo iudicio flebimꝰ ꝛ tu rides ¶ Negociatio ē vtilir tēpꝰ expēdere ꝛ ociū fugere. Vn̄ hieronimꝰ Sēp aliq̄d opis facito vt te dyabolꝰ iueniat occupatū. Exᵐ ī vitas patrū q laborare noluit nō fuit īuita//tus ad mēsā ¶ Obediētia ē. obtēpare īdiffe rēter p̄cept ꝫ superioꝝ siue sint g̃uia siue leuia Exᵐ de eo q ait: ego et asinꝰ vnū sumꝰ. Quic q̄d ei īponit̄ hoc portat et sine mora ¶ Per//seuerātia ē: ab īcepto bono vsq̄ ī finē nō cessa re: valꝫ ad ꝯfuādā pseuerātiā apponere mo dicū et modicū laboꝝ sicut enī ignis ꝑ appo sitionē lignoꝝ ꝯfuat̄: sic pseuerātia ꝑ apposi tionē laboꝝ. Exᵐ de eo q q̄nq̄ginta ānis ri//gide vixit et tādē cecidit ¶ Quietudo ē: di stractiōes et sollicitudines simul effugere. Exēplo iohis baptiste. q fugit ī desertū. Et ā//gelꝰ arsenio dixit. Fuge tace q̄esce ¶ Reli//gio pricipalit̄ ꝯsistit ī tribꝫ. Obediētia casti//tate ꝛ pauptate. Exᵐ btūs gregoriꝰ fecit ꝑ//

prietariū sepeliri ī sterqlinio. Et beat⁹ aug⁹. de-
delz eos de tabl'a clericoꝝ vt pz ī ſmōe de ꝯmu
ni vita. ¶ Spes ē expecta° future btītudīs
ex meritꝫ ⁊ grā ꝓuenies. Uñ ſine meritꝫ velle
hr̄e btītudinē: ē poti⁹ ꝑſūptiōis q̄ spei. Bea
bnar. tēt⁹ in visiōe ad iudiciū deſpare noluit
diabolo passionē xp̄i obijtiēdo. Remediū est
videre xp̄m crucifixū cū īclinato capite ⁊ ex
tēsis brachijs ad miserēdū ⁊ ad suscipiēdū.
Exᵐ de ꝓdigo filio ī euāgelio. ¶ Taciturnitas
tenet. i. silētiū cū q̊s ab ociosis ⁊ infrdū etiā
a licitꝫ līguā suā refrenat. Exᵐ Agatō ꝑ tres
ānos lapidē ī ore suo portauit vt silētiū di-
sceret ¶ Ueritas ē. idē in ore ⁊ ope exhibere
qd̓ habet ī corde: ⁊ potest vocari simplicitas.
Xp̄ianitas: vide s fides. Zel⁹ aīaꝝ s caritas
ꝓximi Sic mlte virtutes alie pn̄t sb ill' ꝯphēdi

Exornatus iā ī se ꝑ v-
tutū exē-
pla anim⁹ poterit iā se mūdi⁹ ⁊ purius
eleuare ad cog̊scēdū creatorē suū. Prio ꝑ ā
mirationē. q̄ nō dzē ē īcredulitatꝫ: sz venera-
tiōis credulitatꝫ. Uñ q̊s attēdēdo ea q̄ ꝯphē
dere ñ pōt: ꝓijciat se ꝓfūda reuerētia stupēdo
tā magnū ⁊ excelsū suū creatorē. Uñ āmira
tiue meditādo q̄rat a se vñ hēat ortū tāta ma

gnitudo vniūsi scz celū t̄ra: sol ꝛ luna ꝛc̄. Es ne tu de⁹ me⁹. Et r̄n̄debūt oēs. Nō. S; ipse fecit nos ꝛ nō ipi nos scd̄m psalmistā. Quo audito dicat. Quis ē de⁹ me⁹. Est ne potēs. Et audit scripturā. Ptās ei⁹ a mari vsq; ad mare: ꝛ ita ip̄e ē q̄ celoꝝ ꝯtinet thronū: ꝛ abyssos ītuet̄ mōtes p̄ōderat: ꝛ t̄rā palma ꝯclu dit. ꝛc̄. Querat ꝯseq̄nt̄. Est ne pulcher. Et audit scripturā dicētē sibi. Pl'critudinē ei⁹ sol ꝛ luna mirāt̄: ipse enī est ī quē desiderāt āngeli ꝓspicere: ꝛ iteꝝ speciosus forma. Querat ꝯseq̄nt̄. Est ne sapiens. Et r̄n̄dit. In eo sūt oēs thezauri sapieꝛ scie recōditi. Est ne diues. R̄n̄dit. D̄n̄i est t̄ra: ꝛ plenitudo ei⁹. Est ne benign⁹. R̄n̄dit suauis d̄n̄s vniūsis: ꝛ miserat̄iōes ei⁹ sup̄ oīa op̄a ei⁹. ¶ Admirādo ḡ magnitudinē ei⁹ potētie: ꝓfūditatē sapiētie benignitatē clemētie clamat. O altitudo diuitiaꝝ sapīe ꝛ scīe dei. ꝛc̄. Illi michi adherere bonū est. ꝛ ponere ī eo spē meā. Pro q̄ scīe dū ī hac materia dz esse āmira° veneratōis. Et q̄cq̄d n̄ poterit capere rō capiat fides: pro exēplo vide ifra. Hic singl'is dictiōib; seq̄nt; alphabeti p̄ponat̄. Mirare. Amorosissimā ī trinitate ꝯsbstātialitatē: de q̄ ꝓfūdissime int̄ cetera dicit Bonauentura: q̄ bonum est sui.

diffusiuũ: et sũme bonũ ē sui sũme diffusiuũ q̄ diffusio nõ esset sũma nisi esset ꝯsubstãtial' et coeterna. Qꝛ igit᷑ pꝛ est sũme bon⁹: sũme se ꝯmunicat generãdo filiũ. ꝯmunicãdo sũ-mã sb̄alitatē suã ꝛ coeternitatē ac coeq̄litatē quã si nõ ꝯmunicaret: nõ sũme se diffudisset qꝛ adhuc ãpli⁹ potuisset. Qui potest capere capiat: q̄ nõ potest capere credat. Mirare.

¶ Benedicã coeternitatē ĩ trinitate. De q̄ btũs aug⁹. adducit aliqualē similitudinē d̄ igne. Vñ q̄ꝫ cito ē ignis. tã cito d̄ eo ꝓcedit fulgoꝛ et caloꝛ: ponat᷑ ḡ ꝙ aliq̇s ignis fue-rit ab eterno: tũc siml' ab etno fuit fulgoꝛ et caloꝛ et tñ fulgoꝛ et caloꝛ ꝓcederēt ab igne ꝛ nõ ignis ab illis. Mirare

¶ Cooptissimã ꝛ occultissimã et ĩcõpꝛehēsibilē ĩcircũscripti bilitatē et ĩmēsitatē deitatꝫ. De hoc grego-ri⁹ in q̄rto dyalogoꝝ. Vide id ē ꝯtēplare vl' mirare creãtē et regentē ĩplentē ꝛ circũple-ctētē trãscēdentē et sustētantē ĩcircũscriptũ et ĩuisibilē deũ. Mirare

¶ Dignissimã illã existentiã aut essentiã d̄itatꝫ q̄ sol⁹ fuit ãteq̄ꝫ creauit oĩa sibĳpsi ab eterno sufficiēs nulli⁹ ĩdiges: de q̄ q̇dã meditatoꝛ dicit. Medita re cũ de⁹ fuerit sol⁹: vbi tũc vana glĩa hoĩm ꝛ demonũ vol⁹. Sic ꝓo oĩa discas ꝑuipēd̄re

Mirare. Excellētissimā ei⁹ oīpotētiā: de q̄ dr̄. Oīa q̄cūq̄ȝ voluit dn̄s fecit. Mirare Vn̄ tāta ml'titudo creaturaꝝ esset nisi ille potē//tissim⁹ eas ꝯdidisset. Mirare ¶ Famosissi//mā ei⁹ sapiētiā q̄ totū vniuersum ex nichilo creauit: vbi recepit tantā molē mōtiū: tantā ml'titudinē lapidū vbi vidit pri⁹ exēplar celi ꝛ terre. Et q̄mō artifex faciet illa q̄ nūq̄ȝ pre cesserūt ī exēplari. Mirare ꝙ tā sapiēter oīa gubernat. attingēs a fine vsq̄ȝ ad finē forti t̄ et disponēs oīa suauit̄. Mirare ¶ Gracio//sissimā illā bonitatē q̄ tot et tātꝫ creaturis cō municare voluit esse viuere: et ītelligere q̄ p fectissim⁹ fuit: nulli⁹ īdigēs. Vn̄ enī tant⁹ de cor creaturaꝝ et vtilitas eaꝝ ꝙ diligentibꝫ deū omīa q̄ operantur in bonū: nisi ab illo fōte sūmo bono. Mirare ¶ Humanā subli//mationē ꝙ hoīeȝ de puluere factū ī paradisū ꝯstituit et oīa ei sbdidit: volucres celi ꝛ pi//sces maris: et oīa q̄ sūt ꝓsūt ei aut fuiūt. Qd̄ etiā āmirat̄. Dauid dicēdo. Quid ē hō ꝙ me mores ei⁹. Mirare ¶ Infectionē toti⁹ hu//mane creature qd̄ p pctm̄ Ade totū genus humanū p pctm̄ origiale diffusū ē Sȝ āmira tio tollit̄: q: in simili pasta īfecta oēs panes ex eadē varie decocti infecti sunt. Mirare.

¶ Karissimā illā tollerationē: q̄ p̄mos parē//
tes iobedīētes: dn̄s nō ānichilauit: ⁊ alios
loco ipsoꝝ creauit qđ facillimū ei fuisset: sȝ
tolerādo vestiuit pellicijs ⁊ ad locū penitē//
tie in hāc t̄rā dimisit. Mirare ¶ Letissimū
ↄsiliū trinitatꝭ: sup̄ īcarnatione filij dei: de q̄
dauid dic̄. Mi̾icordia ⁊ veritas obuiauerūt
sibi. ⁊c̄. Beat⁹ aug⁹. ī meditatiōib⁹ suis dic̄
q̄ nō potuit saciari dulcedine aīoꝝ. āmirādo
ↄsiliū īcarnatiōis q̄ tāta maiestas: tātā hūit
caritatē ad hoīeȝ. Mirare ¶ Mirādā vnio
nē deitatꝭ ⁊ humanitatis quō sūmū cū ymo
et̄nū cū tēporali: h̄ est cū hoīe sexto die for//
mato: p̄fectissimū cū defectuoso vniri voluit.
Mirar̄ ¶ Nobilissimā deitatꝭ tātā hūilitatē
q̄ defect⁹ nr̄os ī se suscepit. s. famē siti calorē
frig⁹ timorē dolorē paup̄tatē ⁊ īfirmitatē: tri
sticiā ⁊ sic de alijs. Et demū qđ pl⁹ est mirādū
mortē t̄pissimā. Qđ admirās eccl'ia ī ymno
canit. Que te vicit clemētia. ⁊c̄. Et de sacmē
to eucaristie canit eccl'ia. O res mirabil': mā
ducat dn̄ȝ paup̄ ſu⁹ ⁊ hūilis In q̄ p̄ricipalit̄
tria sūt mirāda ¶ Prīo q̄ tanta maiestas sb
tā modica sp̄ē ↄtineat̄ ¶ Scđo q̄ idē corp⁹ sit
ī diu̾sis locꝭ ¶ Tertio q̄ fracta hostia ī tiger
xp̄s sb q̄libet p̄ticl'a p̄seuerat. Mirar̄ ¶ Or//

dinē vniūsoꝝ. q tā cito ꝛ facilit̄ fctā ſt: ꝛ ita ordīata ſm ſituationē ordīatiōis ſupioritatꝫ ꝛ iferioritatꝫ mobilitatꝫ aerꝫ fecūditatꝫ t̄re. De origīe mūdi q̄ cepit creatiōe ꝛ currit p tp͂ nature legꝫ ꝛ grē: ꝛ ꝯſūmabit̄ iudiᵒ. Mirar̄. Pl'critudīe ꝫ vniūſi ſm varietatē lūīnū figuraꝝ ꝛ celoꝝ. Mirar̄. Quāta ſitꝫ m'titudīe decoratū ē celū: q̄ꝫta varietate auiū aer q̄ꝫta piſciū diūſitate aq̄: q̄ꝫta metalloꝝ. ſ. auri ꝛ argēti: ꝛ gēmaꝝ diūſitate mōtes q̄ꝫta varietate plātaꝝ arboꝝ ꝛ herbaꝝ ſilue ꝛ valles: q̄ꝫta diūſitate aīaliū ſm diūſitatē gn̄alē ſpecialem: ꝛ īdiuidualē decorata eſt t̄ra. Mirare.

¶ Quietē quā oīa q̄ appetūt: q̄modo oīa ad locū ſuū tendūt. leue ſurſū graue deorſum. Aues t̄bāte fugiūt ſurſū: piſces fugiūt in pfundū aq̄ꝝ beſtie ad ſiluas: reptilia ſpētes ac mures ad cauernas t̄re. Mira res eſt quō diūſa loca p ſui ꝯſuaciōe ex natali ī ſtīctu petūt ꝛ quō q̄libꝫ ſpecies ſibi adheret grues ſil' volāt. Lupi ſil' curr̄t ꝛ ēt ſciūt tp͂a ſua pariēdi ꝛ q̇eſcēdi: ꝛ loca caloris ꝛ frigoris: ſic yrundines: q̄ pueniūt tp͂s frigoris petendo regiones calidas. Mirabilis deᵘ in creaturis ſuis. Uide formicam vix videri poteſt: ꝛ habꝫ tot oculos: ꝛ tot pedes et caput et cor-

p⁹ sicē equ⁹ sitit et laborat. Mirare ¶ Resolutionē aīaliū ī trā de q̄ facta sūt. Jā hō michi loquit̄ sētit ⁊ ītelligit: mādat regnat et tret alios: subito resoluit̄ ī terrā ⁊ puluerē vbi nō ē vox neq3 sensus. Et iterū de tra resurget hō viu⁹ sentiēs et ītelligēs. ⁊c̄. mirū nob: sed q̇d mirū illi q̇ oīa q̄cūq3 voluit fecit: qd̄ admirat̄ psalmista dauid. q3 magnificata sūt opa tua dn̄e. ⁊c̄. Mirare ¶ Seminalē ṽtutē: cuius tāta et tā mirabil'ē ml'titudo et habūdantia formarū scd̄3 ratiōes semiales ī reb3. Terra enī tot herbas tā diūsas et vtiles et medicinales de se p̄ducit. Miram² vn̄ h3 illā potētiā itē videm⁹ minutissimū granū semīs de q̄ p̄ducit̄ mag̃ arbor. Ubi habuit granū tot ramos tot folia tot fruct⁹. Certe mirabil' de⁹ ī creatur3 suis. Mirem² ¶ Trutiationē ⁊ liberationē vniūsorū qd̄ oē qd̄ ē: illd̄ ē sb̄a aut accidēs. Iux̄ illd̄. Sūm⁹ Aristotiles trutinādo cacumīa mūdi. ī duo diuisit q̇cq̇d ī orbe fuit. Itē oīa ɔstituta sūt sb̄ nūero pōdere ⁊ mēsura vt dic̄: Salomō. Nūero res distiguūt̄: pōdere situāt̄: mēsura limitāt̄. Et tn̄ ml'tiplicit̄ res distigūt̄ ¶ Pria differētia rerū. Quedā hn̄t eē vt lapides: q̄dā eē ⁊ viuere vt bruta: q̄dā hn̄t eē viuere ⁊ ītelligere vt āgli

ꝛ hoīes ¶ Scd̾a differētia. Quedā sūt mutabilia et corruptibilia: vt trestria: q̄dā sūt īmutablia et icorruptiblia vt sūt supcelestia Quedā corpalia: q̄dā spūalia. q̄dā sil'. ꝛc. Ex his collige creatorē illoꝝ potētissimū sapiētissimū et optimū trinū et vnū. Et q̄ his ꝯsideratꝫ nō excitat̄ ad cognoscēdū creatorē: cecus ē surd⁹ mut⁹ ē stult⁹ Cognouit enī bos possessorē suū et asin⁹ p̄sepe dn̄i sui: ille autē nō vult itelligere creatorē suū. Mirar̄ ¶ Utilitatē durabilitatē et firmitatē reꝝ. Nichil enī in reꝝ natura frustra q2 de⁹ et natura nichil faciūt frustra. Un̄ sol ꝛ luna distigūt nobis tēpora: īde scim⁹ qn̄ dies ē et qn̄ ē nox. Et de durablitate sol' videm⁹ iā ꝙ pl⁹ q̄ꝫ p sex milia ānoꝝ volut⁹ est et mot⁹ et nō defecit vt vult Aug⁹. Si fuisset rota artificis trenī millesies fracta fuisset: et quō ꝯtinue lucet et nō īdiget sepo. Si fuisset lucna artificis trenī dudū extīcta fuisset. Et si obieceris de vtilitate an diabol⁹ sit vtil'. Rn̄det̄ ꝙ sic. Nōne tortor et lictor est vtili⁹ in ciuitate ppt̄ male factores: et in toto vniūso ille tortor ē male factoꝝ. Itē lege q̄ꝫtū vtil' fuit Job cui coronā paciētie augmētauit. Sic eī clemētissim⁹ de⁹ malo bene vtit̄ ¶ Sꝫ diceres, p q̄ sūt dānati

vtiles ĩ iferno. Respõdet ad ostẽdẽdã diuinã iusticiã: ꝛ ad augmẽtandã glĩam sctõꝝ. Sctĩ enĩ vidẽtes tot tormẽta dãnatoꝝ glorificãt deũ ĩtimi⁹ q̇ eos eripuit a tot tormẽtis. ¶ Itẽ obijcis de lupis ꝛ ſpẽtibꝫ ꝛ sic de alijs. Respõdet si hõ nõ peccasset oẽs creature ĩferiores subdite ei fuissẽt: ꝛ sic lupi ꝛ ſpẽtes obedijssẽt ei adnutũ. Sꝫ qꝛ frãgẽti fidẽ. fides frãget eidẽ: qꝛ hõ nõ obediuit altissimo: absolute sũt bestie ab ei⁹ obediẽtia: valẽt tñ adhuc hoĩ: ad terrẽdũ eũ ne in pctõ ꝑmaneat: ne forte lesus a ſpẽte ĩ pctõ moriat. Et ad rememorãdã trãsgressionẽ: ꝑpt quã ei illa rebellãt. Et nõne de venenosis aĩalibꝫ: tirea ca medicinalis ꝯficit. ¶ Itẽ dic ad q̇d valẽt pulices q̇ nos inq̇etãt. Rñdet valẽt ad hũiliãdũ hoĩez. Cũ enĩ hõ tumet suꝑbia: iq̇etat⁹ a pulice hũiliat se dicẽdo. Quid te exaltes puluis ꝛ cinis. q̇ pulici nõ vales resistere. Pro ĩdubitato g̃ tene ex paucis mlta: q͛ oĩa sũt vtilia: ꝛ dero garet ei⁹ honori ipm aliqd. inutile creasse: sꝫ si tu nõ ĩtelligis dic tibi Aug⁹. Simile ẽ sicẽ si vadis ad officinã artificis: forte fabri aut alteri⁹: vides ibi mlta ĩstrumẽta: malleos. claues. ꝛc. dicis. Ad q̇d tãta mlti tudo ĩstrumẽtoꝝ. Nouit artifex q̇ nichil ibi

retinet inutile. Sic artifex oīm de⁹ gloriosus nouit ī gubnatiōe sua q̇d hēat ī toto vniuerso ad q̇d ꝯdidit: ad q̇d valet. Huic te sbijce et ām irādo magnifica. lauda. glīfica. supexalta ꝛ bn̄dic deū ī opib⁹: dicēdo cāticū. Bn̄dicite oīa opa dn̄i dn̄o. Itē Laudate dn̄z de cel. ꝛc̄. Glosa. i. date actionē laudis ꝛ āmiratōis oīa varietate ꝛ mirabli ꝟtute. ¶ Xp̄o iudice tuo ī fine scl̄i mirare: q̄ iudicat⁹ veiet iudicatur⁹. Et vn̄ ei tāta sapīa q̄ cuiuslibet facta ita sciet plene q̄cūq; cogitauit: fecit ꝛ dixit ac si sibi so'i ītēt⁹ fuisset ac si solū ad ip̄m respectū habuisset. Et q̄z mirablis erit iusticia: vbi nichil boni māebit irremuneratū: ꝛ nichl mali īpunitū. Certe īcōp̄hēsiblia sūt iudicia ei⁹ ꝛ īuestigabiles vie ei⁹. Et q̄zuis mirāda sunt ei⁹ iudicia tn̄ ħ firmitē tenēdū. q̄ oīa iustissime fec̄ ꝛ faciet q̄z sūme bon⁹ ꝛ nulli fac̄ īiuriā Et q̄z dānat⁹ nō dabit regnū: nō fac̄ eis īiuriā: q̄z nichl iuris h̄nt ī reḡ. Modo regla est. Qui nichil hz iuris nō p̄ōt causare de īiuria: sic̄ nec ego possē causare q̄z me nō fec̄ āgelū: q̄z nec merui de iure eē ꝟmis. Nec poterit q̇s se excusare ꝑ ignorātiā. Quilibet eni hz ius nat̄ale scriptū ī corde suo: ꝛ cuilibet īspirauit dn̄s aliq̄d bonū siue fuerit pagan⁹ siue iude⁹

Et qꝛ negligētioꝛ fuit ꝓ salute sua q̄ꝫ ꝓ bōis corpis ꝑ q̇bꝫ cucurrisset ad diūsas ptes mū di si se neglexit iputet sibi. Nec causari pōt de ꝑpetuitate penaꝝ. Qꝛ enī ꝯ eṫnū pecca// uit ⁊ ꝑpetuū ꝯtēpsit et blasphemauit dn̄m: ꝑpetua pena puniet. Qꝛ si ꝑpetuo blasphe// maret: ⁊ solū tp̄alit̄ puniret: maneret aliq̇d i// punitū. Etiā qꝛ q̇ ꝯmittit crimē lese maiestatꝫ ꝯ tp̄alē pricipē dānat̄ ꝑpetuo exilio. Et si ꝑ// petue h̄ viueret: ꝑpetue staret sentētia. Una ḡ gutta diuie offēse ē maioꝛ oī offēsa ꝯ tp̄alē pricipē: qꝛ iste momētane⁹. Ille ṽo priceps eṫn⁹. Un̄ ḡ finalit̄ et iuste oīa bene fecit ⁊ fa ciet: qđ si nō faceret de⁹ nō esset. Qui pōt ca pere capiat: q̇ nō pōt cdat: ⁊ āmirādo veneret̄

e Leuata mente ꝑ āmirationē i opificē oīm icidit illud memoꝛie nr̄e i ꝑsona redēptoꝛis nr̄i dictū. Recoꝛdare pauptatꝫ mee: qꝛ ḡ re dēptoꝛ ꝑpt̄ nos hoīes et ꝑpt̄ nostrā salutē descēdit de celis et icarnat⁹ est. Dignū est peregrinatiōis ei⁹ attēta mēte in hac t̄ra et cū ḡtitudine meditari. Oīa enī ꝑ nr̄o exēplo et modo nob̄ salutari hic egit: de hoc dicit. Bernard⁹ i ꝑsona xp̄i. In vita mea poteris cognoscere viā tuā: vt sic ego pauptatꝫ cari//

tatis.hūilitatꝫ.paciētie.obediētie.mīe ideꝫ clinabiles semitas tenui sic ⁊ tu ī eisdē vesti giis icedas. Itē hugo conare q̄ꝫtū potes xp̄ꝫ seq̄ ī vita sua q̄ꝫ humilis fuit īter hoīes q̄ꝫ mo derat⁹ ī comedēdo ⁊ bibēdo: misericors īter paupes: nullū horruit leprosū nec diuitibus adulabatꝫ: patiēs ad ꝯtumelias: verecūd⁹ in visu: mitis ī respōsis: sollicit⁹ de aīaꝝ salute ī medio discipuloꝝ mīstrator. Et breuitꝫ stās sedēs et comedēs: ei⁹ vitā habere debes pre oclis: et sic familiaritatꝫ ei⁹ grām ꝯsequeris Et erit tibi sp̄ ī memoria: et duces ī ꝯsuetu dinē: sēp ad ipsi⁹ memoriā recurrere. Et hec via pōt ascribi. Btō hieronio q̄ historiogra phus fuit sicut dr̄: ¶ Altissim⁹ est ab angelo nūciat⁹. Btissim⁹ de ꝟgine nat⁹. Cetu āgl'oꝝ ī excelsis manifestat⁹. Dn̄s et pastor oīm est a pastoribꝫ visitat⁹. Etern⁹ rex ē a dn̄is tp̄a libꝫ regibꝫ venerat⁹. Fctā circūcisiōe ī tēplo pn̄tat⁹. Gracil' puer ad egiptū baiulat⁹. Hu milis ⁊ obediēs. de tēplo reuocat⁹. In iorda ne a iohe baptizat⁹. Karissim⁹ est ab ip̄o dia bolo tēptat⁹. Lumia mūdi post hec in apl'os vocauit. Meꝝ de aq̄ p̄mo corācis formauit Noticiā suā alijs m̄l'tꝫ miracl'is declarauit. Oīa fouēs fame ⁊ siti lassatꝫ. Palmaꝝ ꝟgul'

vt rex honoratur. Qui postea reprobus refutatur. Ritu legis cenat: lauat pedes contristatur. Sudat. capitur. trahitur. sputis deformatur. Torquetur. flagellatur. coronatur. velatur. alapatur. Victima baiulat crucē cū iniq̄s deputatur. Xp̄s crucifigitur moritur. sepelitur. resurgit. & ad astra leuatur Zelo caritatis sp̄ū īflāmat⁹. apl'os ī vniūsum mūdū mittit & adhuc iudex expectatur

a Lia via est que multum bona est pro contēplatiōe q̄ dr̄ comparatiua. Cōparādo enī sil' xp̄i humanitatē ad maiestatē sue diuinitatis magn⁹ affect⁹ deuotiōis excitatur. Tūc enī ppē ditur: q̄ztū illa tremēda maiestas ppt nos se humiliauit. Et ascribitur btō Am. qz hūc pcessū hz in ymnis suis vt pz ī illo. Rex xp̄e factor oīm in passiōe. ¶ Altissim⁹ in abiecto loco nascitur. Baiulator & sustētator oīm in p̄sepio sustētatur. Cōsolator oīm āgeloz ī medio repitur iumentoz. Ditissim⁹ conditor oīm honoratur munere magoz. Eternus nutritor oīm cibo pascitur mortaliū. Fōs & origo oīz sitit potū āgeloz. Gubernator supernoz se subijcit īperio frenoz. Hospitator sanctoz oīm fugit in egipti exiliū. Informator sapiētie. audit doctrinā stultoz. Karitas speculū

traditur vt ouis in manib9 lupoꝝ. Libera/
to2 viculis vt fur aut latro ligatur. Maie/
stas quā tremūt āgeli: vt vilis ꝯculcat᷑: No/
tissim9 in celi curia h̄ nō noscitur: sꝫ negatur
Optat9 a patrib9 a filijs h̄ seductor ꝓclama
tur. Preclarissim9 ī quē ꝓspiciūt āgeli sputꝭ
maclatur. Quietissim9 q̇ ē sctōꝝ reqes crucē
portādo fatigat᷑. Rectissim9 iudex oīm: sct ētia
mortꝭ dānat᷑. Speciosus forma p̄ filijs hoīm
a plāta pedis vsqꝫ ad verticē vulneratur. Ter
ribilis ī ꝯsilijs: cruci applicatur. Uita ꝛ ori
go oīm: p̄ nimijs dolorib9 morte āxiat᷑. Xp̄s
resuscitator mortuoꝝ ad sepulcrū portatur.

In via peregrinatiua ꝛ ꝯpa/
tiua facta est mētio de
passiōe xp̄i. Sꝫ dignū ē vt adhuc de hac sāc
tissima passiōe specialis ponatur via ī q̄ hō stet
suspēsus p meditationē attēdēs xp̄m q̄si āte
se pēdētē ī cruce ꝛ ei ꝯpatiatur: sit crucifix9
ei: ꝛ q̄si vulnera ista nō iā xp̄o. sꝫ q̄ sibi actua
liter īfligātur In hac meditatōe frācisc9 stās
vulnerū xp̄i quinqꝫ stigmata: realiter in cor
pore suo diuino munere per meditationem
īpressit vt dicit Bonauētura. Un̄ pro pre/
senti occurrit triplex modus meditādi passi
onem xp̄i. ¶ Primus per horas canonicas

Secūd⁹ mod⁹ est: ɔtēplādo corp⁹ xp̄i īcipiē do a sūmitate vsq₃ ad deorsū sic meditando quō caput coronatᷓ. Reqre sup ī meditatiōe passiōis xp̄i. capitulo de diuersitate modoꝝ cogitā di passionē xp̄i ¶ Terti⁹ mod⁹ ɔtēplā-di passionē xp̄i est. vt ipse stet qsi ipse sit p se suspēsus i cruce meditādo ea q̄ habētᷓ i tabl'a vbi s̄. Sicut enī xp̄s stetit i cruce cū ardē-tissimo amore beniuola patiētia. vt s̄:

p Ia affectiua q̄ asscribitᷓ btō bnardo: p quā q̄s amorose adheret deo creatori suo. Uia affectiua pōt dici vnitiua: vocatᷓ tn̄ affectiā: q₂ ml'tū īflāmat affe-ctū ad dei amorē ⁊ mētꝫ leuationē ⁊ asscribitᷓ Ber. q ita dulcis fuit ī meditatiōe. Un̄ in q̄dā s̄mōe de cena dn̄i alloquitᷓ dn̄m sb tali forma v̄boꝝ dicēs. Tu es dn̄e amor me⁹: honor me⁹. spes mea. refugiū meū. vita mea gloria mea ⁊ finis me⁹. Nō aliud q̄ro: nō aliud volo. nō alīd michi dicatᷓ: nō alīd michi pponatᷓ. et merito q₂ tu es michi sufficiētissim⁹: tu es patᷓ me⁹. fratᷓ me⁹. nutritor me⁹. rector me⁹. custos me⁹. q̇ es tot⁹ amabilis. tot⁹ desiderabilis. tot⁹ fidel'. Nō est tā liberalis: q̇ seip̄m tribuat: nō est tā caritatiu⁹. q̇ p tā vili pctōre moriatᷓ. nō est tā hūilis q̇ maiestatem

suā tm̄ hūiliauit. Qui nullū despicis: nullū horres. nullū q̄rentē te deseris. sz p̄uenis eū et occurris q̄renti. Delicie tue esse cū filijs hoīz Quid ī nob̄ īueīsti nisi sordes: ꝛ nobiscū vis esse: vsqꝫ ī ꝯsūmationē scl'i. Nōne satꝫ fuit te ꝑ nob̄ mori. Nōne satꝫ fuit tot dedisse sacmēta. Angelos custodes. Et his īgti sp sum⁹. Sz ꝛ tu te vis esse nobiscū. Tā bon⁹ es ꝙ te negare nō potes. Faciam⁹ igit̄ cābiū siml'. Tu ītende michi: et ego tibi: et sicut vis et scis fac mecū: qꝛ tu⁹ et nō alteri⁹ esse volo Da michi vt ego tibi soli ītendā: te solū diligā: tuo sp amore feruēā nichil aliud cupiā nisi te: et me totū tibi offerā et oblatū nec aliq̄ten⁹ repetā. Si enī est aliq̄ caritas illa est in te. De hac via ponūt̄ hee tabule et semper preponitur o in meditando.

	Amor meus		karitas me īflāmans
	Beatitudo mea		Lumē me illuminans
	Cōseruator me⁹		Medicina mea
O	Director me⁹	O	Nutritor meus
	Eruditor meus		Occursor meus
	Finis meus		Pater meus
	Gaudium meū		Quies mea
	Honor meus		Refugium meum
	Ignis me icēdēs		Spes mea

Thesaur⁹ me⁹
Vita mea
O Xpristus miseri//
cordia mea.

¶ Amabilis
Benignus
Compatiens
Desiderabilis
O Expectabilis
Fidus
Gratiosus
Humilis

Jocundus
Karitatiuus
Liberalis
Mansuetus
Nobilis
Optemperabilis
O Placabilis
Quietus
Recreatiuus
Sincerus
Tolleratiuus
Verax
Xpristus iesus dn̄s z
rex meus. Amen

a Augustinus profūdas habet vias meditādi vt p creaturas. Dicit enī interrogaui celū z trā. Es ne tu de⁹ me⁹. Et re//spōderūt michi. Nō sz ipē fecit nos Habet z alios modos. Vn̄ i manuali suo int̄ cetera sic dicit ad dn̄m: si totū mūdū libri repleāt maiestatē tuā exprimere nō sufficiūt Tu enī es q̄ meli⁹ excogitari nō pōt. q̄ oēm creaturā sine labore gub̄nas Nichil ē qḋ turbat ordinē iperij tui. Hec via suplatiua q̄ in re est affe//ctiua asscribitur ei specialit̄ q: illo mō vtitur

in suis oratõnibꝫ ꝛ meditatiõibꝫ per supla//
tiones gradus alloquendo dñm. O pat dul
cissime: amantissime benignissime ꝛ sic vt ĩ a//
lijs. ¶ Itẽ in libro de verbis dñi dicit qꝫ
quicquid perfectionis ꝛ boni est in creatu//
ris hoc excellẽtissime est ĩ creatore qꝛ ab illo
fluit. Uñ sicut venator videns vestigiũ fere
nõ ꝯtentꝰ cor: sed q̃rit ferã: alias stultꝰ est ve//
nator si solo vestigio est ꝯtentꝰ qd̃ eũ nc̃ pos//
sit satiare. Sic prudens ꝯtẽplator videns
aliqd̃ bonũ in creatura debet cor suũ eleua
re in creatorẽ. ¶ Uerbi gratia. Uideat pul
critudinẽ siderũ florum arborꝫ. ꝛc̃. dicat in
tra se. Si illa tam delectabilia sunt: o quan
tum delectabilis et desiderabilis est crea//
tor talium: quia quicquid est perfectionis
in causato hoc excellentius est in causa: ꝛ est
excellentissime in excellentissima ꝛ vniuer//
salissima causa: Sic homo videns hominẽ
virtuosum caritatiuũ et pium. ꝛc̃: dicat in//
tra se. Si riuulus iste est ita laudablis q̃ꝫ ta
laude dignus est fons et origo eius: et sic ex
altat dominum per excellentiam in superla
tiuo dicens sibi hanc tabulam semper pre//
mittendo. O pro eleuatione: et in fine deus
pater et domine: pro reuerentia sic dicendo

Amantissime — Mitissime
Benignissime — Nobilissime
Clementissime — Omnipotentissime
Dulcissime — Preclarissime
O Excellētissime — O Quietissime
Fidelissime — Rectissime
Gloriosissime — Sufficientissime
Honorantissime — Tutissime
Innocentissime — Utilissime
O Karissime — O Xp̄ianissime deus
Largissime — pater et dn̄e.

Postquam in meditatiōi b⁹ exardescit ignis deuotiōis: tūc assurgit ī allocu//cionē dilecti p viā oratiuā. Et capio hoc nomē nō solū p petitoria: sz gn̄alit pro laudatoria ymnidica ꝛ sic de alijs. Un̄ hō nō eodē mō sp afficit circa dilectū suū. Sz nūc petit aliqd ab eo: nūc laudat ī ymnis ꝛ psalmis ꝛ cā//ticis: nūc āmirat venerādo nūc adorādo: nūc bn̄dicit aut glorificat: nūc grās agit: ꝯfitet exaltat ꝛ sup exaltat. Debet aūt orō esse nisi ex affectu ptēdat breuis scdz vba sz lōga scdz affectū. Un̄ vsus. Si cor nō orat īuanū ling laborat. ¶ De breuitate orōnis dic sanct⁹ ber. ī regl'a: q debet esse breuis nisi ex affectu

ptēdat. Et hoc i vitas patrū habet: q' qdā pa trū docuit discipulū orare hec vba. Qui cre asti me sicut scis et vis miserere mei. Et de thaysi q̄ petiuit a pře orōnē: cui ille ait. Dic: Qui creasti me miserere mei. Vn̄ potuit tātū tales z ɔsimiles breues orōnes. O pijssime pr̄ miserere paupcule creature tue. Idē. O sū ma bonitas recordare q' p me sanguinē tuū effudisti: nō sinas me perire.

p Rimus modus attēdendi est attēdere ad sen sum vboꝝ et inde elicere sensū spūalē. Verbi grā. Per dauid itelligēdo xp̄m. p golyā dia bolū: p ihrl'm supcelestē ciuitatē. ¶ Scd'us mod' attēdēdi est statuēdo se mētalit ad cer tū locū ne mēs inde euaget et coaptet q: tū va let sensū psalmi ad id qd ibi gestū est vbi grā Vnū psalmū ad locū ānūtiatiōis q̄si videat āgelū descēdentē ad cubiculū btē marie vgi nis z dicētē. Aue grā plena. zc̄. et cū eo mul titudinē āgeloꝝ psallētiū cū qb' et ipe psal lat. Scdm psalmū i natiuitate quē psallebāt pastores et tres magi et āgeli canētes. Glia i excelsis deo. zc̄. Tertiū trāsiēs ad tēplū vbi videat symeonē senē occurrētē. Quartū eūdo i egiptū et sic ɔseqn̄t de alijs xp̄i pegrinati

onibꝫ. Specialiꝰ tñ ↄstituat mētē suā ī locis passiōis xp̄i: vnū psalmū cātādo ī mōte oliueti: aliū in domo Anne. tciū āte pylatū: aliū āte herodē: q̄ntū ī flagellatiōe: sextū ī coronatiōe: septimū ī baiulatiōe crucis. aliū ī crucifixiōe ꝛ morte: aliū ī libo patrū: aliū ī cenaculo vbi apparuit dñs iesus discipl'is suis post resurrectionē: aliū ī ascēsione. ꝛc̄. Fixa enī mēte ad certū locū mūdi faciliꝰ attēdit: q̄ꝫ ꝙ mēs iā sit ī celo: iā ī refectorio. iā ī sclo: iā ī scolis. ꝛc̄. Jlla enī distrahūt. ¶ Tertius modꝰ attēdēdi est: ꝙ hō eleuet cor suū ad paternā patriā: vbi audiat laudes sctoꝝ et cū illis putet se reuerenꝰ stare et deū laudare: vnū psalmū cū choris āgeloꝝ: scd̄m cū cetu ꝓphetaꝝ: aliū patriarchaꝝ: aliū apostoloꝝ. ꝛc̄. Deinde sciendū ꝙ non debet solū orare ꝓ se sed etiā pro ecclesia. ꝛc̄. Et sic potest dicere vnū psalmū in ꝑsona xp̄i: aliū in ꝑsona benefactoꝝ: aliū in ꝑsona pctōꝝ: aliū in persona paupeꝝ: aliū in ꝑsona infirmoꝝ: alium in ꝑsona omniū fideliū defunctoꝝ ꝛ sic de aliꝭs. Et adhuc etiā potest mentē suā stabilire in orando pro pauperibꝫ videndo xp̄m pauperē iacentē in presepio orādo pro errātibus: sequēdo dñm in egiptū: pro tēptatis

attendendo desertū vbi xp̄s tēptatus fuit a dyabolo pro taptiuis: in mōte oliueti: pro infirmis: videndo xp̄m āxiatū in cruce. Cōsequēter est notandū q̄ Bonauentura dicit q̄ orando debem⁹ tria facere ¶ Primo inuocare gratiā spiritus sācti: ⁊ sic possem⁹ dicere Ueni scte spūs ¶ Scd̄o īplorādo ⁊ p̄ nobis interponēdo xp̄m crucifixū ī oībꝫ orōnibꝫ ⁊ sic in oībꝫ orationibꝫ interponim⁹: per dominū nostrū iesum xp̄m .i. meritis sue passionis et nō nostris petim⁹. ¶ Tertio pro intercessione possum⁹ inuocare beatā virginē ⁊ omēs sanctos: ⁊ sic dicere possum⁹. Sācta maria ⁊ oēs sancti intercedite pro nobis ad dn̄m Itē int̄ ceteros modos attēdēdū q̄ ad sensū videt̄ ille aptior: vt q̄s oret in p̄sona ecclesie vbi p̄ponat sibi quādā multitudinē ppl'i stātis int̄ crucē dn̄i ⁊ clamātis ad dn̄m: in qua ml'titudine sunt aliq̄ īfirmi: aliq̄ tēptati. ⁊c. ⁊ q2 multiplex est sensus in psalmis: ⁊ multi sunt stat⁹ hoīm ſm hoc aptet̄ vn⁹ vel plures v̄sus. Et possit intēte hō ꝯsiderare etiā corpus christi in cruce aliquos versus aptando impressione spinee corone aliquos vulnere dextre manus ⁊ cetera. Aliud remedium attentionis est: vt homo per vnum

psalmū ɔcipit sibi vnū affectū deuotiōis ex pr̄ nr̄: vł aliū de quā mēta lit ꝓferat ad singu los ꝟsus iclinādo ad hūc sensū ꝟboꝝ verbi grā. Dixit dñs d. m. cogitet o amator ardē tissime. Donec ponat iimicos ad aliū mittet affectū. aut eūdē ɔtinet si feruet vt Laudate pueri. O hospes suauissime et sic ɔtinuando exclamatiōes q̄ loco vie illumiatiue ponūtur i tabula oratiōis dñice vȝ pr̄ nr̄. Et p singu los psalmos pōt affectū suū alligare: ne cua get p diuersa et sic ɔtinue erit memor dei et habebit cor eleuatū. Ex dictꝭ colligit̄ p̄sens tabula p attētiōe ɔtinēs. xxviij. clausulas i q̄tuor lineis scꝫ ꝙ i vna manu. xxviij. sunt loca i q̄tuor digitis: i q̄bꝫ. ꝟsus. Cisio ianus computantur.

Affectus timoris cū indignitate sui respectu tremende maiestatis.

Cū maria. Cū discipłis. ꝓ fidelibꝫ defūctis

Affectus spei de mia et bonitate sūmi.

Cū āgłis: Cū mr̄ibꝫ. ꝓ viuis ⁊ scā mr̄e eccłia

Affect⁹ ḡtitudinis et bn̄ficijs pceptis.

Cū pr̄iarch. Cū ɔfessoribꝫ. ꝓ se et pentibꝫ.

Affect⁹ dilectiōis de patnali caritate.

Cū pphis. Cū mōachis. ꝓ se et lugētibꝫ. et pauperibus.

¶ Affect⁹ laudis de ratiõe potẽtie et sapiẽ.
Cũ inocẽtib⁹. cũ ꝟgib⁹: ꝑ īfirmis et tẽptatꝫ.
¶ Affect⁹ exultatiõis de oĩ ꝑfectione.
Cũ apl'is. Cũ viduis. Pro afflictꝫ et captiuis
¶ Affect⁹ doloris de passiõe dñi iesu xp̄i.
Cũ euãgelistꝫ. Cũ oĩb⁹ sctĩs electꝫ. Pro ini
micis infidelibus et paganis.

P Ro declaratione hui⁹ tabule est sciendũ: ꝙ affect⁹ illi excitaꝛ exclamationẽ ⁊ cordis eleuationẽ. Et ad hoc valẽt ille dictiões. O. Oñ Si. et ꝯsimiles. Ex^m de affectu tĩoris. Si tu es tremẽda maiestas: vbi timor me⁹. O ardẽtissime amotor qñ te diligã dulcedo mea. Illas xxviij. clausulas loca ĩ sinistra manu: ĩ q̃tuor digitꝫ pollice excepto ab ĩtra et ab ex̄: Et sic ĩ p̄mo digito habebis septẽ affect⁹ q̄s excitare poteris ĩ te: ad aptãdo cuilibet affectui vnũ psalmũ vl' plures: vnũ ꝟsũ vl' plures: et cũ pollice pũge articulũ illi⁹ digiti: vt illa pũctio vl' ĩpressio digiti ĩpediat distractionem. Uerbi grã. Dñe dñs nr̄. ⁊c̄. psallẽdo cogita ĩdignationẽ hũani generis ĩ p̄mo articulo ĩdicis. ⁊ sic ꝯñter. In alijs duob⁹ digitis loca. xiiij. diu̇sitates sctõꝝ: et ꝯp̄me cũ pollice articl'os singl'os ꝑ singl'os psalmos: ꝟbi grã cũ beata

ꝟgine maria psallēdo psalmū. Bn̄dicā dn̄o in oī tp̄e. Cū āgelis. Celi enarrant. In quo digito locas hos ꝓ qb⁹ vis orare: ⁊ in ꝑsona illoꝝ ac si ipsi hoc orarēt. psalle: vel dic pr̄ nr̄ aut alias oratiōes: ꝟbi grā. Dic. De ꝓfūdis ac si aīe de purgatorio ad dn̄m clamarēt hec ꝟba. Miserere mei deus: ac si sancta mater ecclesia hꝰ ꝓ se ⁊ suis filijs exoraret. Et hec locatio ac pūctio digitoꝝ multū valet ꝓ attē tione: q₂ si cor hoīs mlꝉtiplicit̄ limitat̄ ad ali qđ determinatū. s. ad certū affectū: aut ad cer tū choꝝ sctōꝝ: aut ad certū affectū ꝯpassiuū ꝓximoꝝ: et nō erit euagatiōis tanta occasio. Hūc modum ꝯmūit̄ hn̄t Cartusieñ. qđ totū psalteriū sibi ꝯstituūt ī manu. et sic corꝺte// nus attēti⁹ psallāt. articulos digitoꝝ ꝑcur// rēdo q̄si in istrumēto musico citharizarēt. Ex illo tn̄ fundamēto: ⁊ p̄cipue ex diuina clemē tia q̄ mlꝉtiplicit̄ distribuit dona gratiaꝝ: po// terit hō multo plura ꝯcipere ⁊ in manu sibi ꝯstituere. In vno digito pat̄ nr̄. In alio illas quīq₃ ꝑtes. salutatiōis āgelice. s. purissima ꝑfectissima. ⁊c̄. Et sic poterit se etiā in lauꝺe ꝟginis feruēter exercere. In alio digito. vij pctā mortalia. In alio. vij. ꝺona spū sctī. In oīb⁹ ꝺcē p̄cepta. Et sic adiutorio manuū po

terit in manu plangere meditari psallere: et deū et sanctos eius magnificare laudare et superexaltare: et hec de attentione sufficiunt ¶ Itē pro hac via oratiua nota tres oratōes breuissimas. Prima est. O artifex potētissime ne despicias opus tuū. etc̄. O mercator prudētissime: ne sinas perire preciū mercacionis tue. etc̄. O hospes clemētissime purifica salua dirige conserua domū tuā et hospiciū tuū: qđ tibi in baptismo dedicasti. ¶ Itē circa primā viā nota triplicē ītellectū dñice orationis scz Pater nr̄. ¶ In prima clausula ponit defectus noster ad correspondentiā vie purgatiue. ¶ Secunda gratitudo nostra q̄ cōgnoscimus creatorē nostrū vt amatorē nutritorē. etc̄: per modū vie illuminatiue ¶ In tercia affectus noster ad correspondentiā vie vnitiue vt patet in tabula sequenti.

¶ Pater noster	Nos populi sine te	O amator ardentissime

¶ Quando te diligemus feruenter filiali amore perfectissimo.

Qui es in celis	Nos vacui et exules	O hospes suauissime

¶ Quando habitabis in hospicio cordis nostri vt in celis.

Sãctificet nomẽ tuũ | Nos trena ti bi ꝓponẽtes | O sapor san-ctissime.
¶ Quando nomen tuum dulcescet nobis vt oĩa terena contẽnamus.
Adueniat re gnum tuũ | Nos er rantes | O rex precla-rissime.
¶ Quãdo nos subijciemur tuo regimini: vt nõ regnet in nobis concupiscentia.
Fiat vo. t. si. in. ce. ꝛ ĩ t'ra | Nos re belles | O preceptor pru dentissime.
¶ Quãdo ꝯformabimur ĩ oĩbꝫ volũtati tue
Panẽ nr̃z co. da nob' hodie | Nos mẽ dici. | O nutritor: suf ficiẽtissime.
¶ Quando transformabimur in te et ple-na sacietate saciabimur.
Et di. n. d'. n. s. ꝛ. n. di. d'. n. | Nos pecca tores | O creditor largissime
¶ Quãdo suscipies nos ꝓdigos filios re-mittendo nobis omnẽ excessum.
Et ne nos ĩdu. ĩ. tẽp. | Nos tem ptati | O custos dili-gentissime.
¶ Quãdo tuitabimꝰ tua custodia vt nõ ꝓualeat nobis amodo vllus aduersarius.

Sed libera nos a malo. | Nos fra giles | O liberator fortissime

¶ Quando liberabimur a fragilitate hu//ius corporis: et ab omni discōuenienti per//petua libertate.

p Ro declaratiōe istius nota: q̄ cū dicit. Pater noster. attende amorē: quē habet pater ad filium. Talē et āpliorē habet deus ad nos. Quando dicis: qui es in celis. cogita deū inhabita//torē bonarum mentiū que celorum noīe intelligū tur. Quando dicis. Sanctificetur nomen tuū. Optamus vt diuinū nomen nobis sa//piat et dulcescat plus q̄ terrena quia sanctū dicitur id est sine terra. Cū dicis Adueni//at regnū tuū. Optamus non solū eternū re gnum. sed etiā vt hic nos regat: et vt sit rex noster. Cū dicimus. fiat voluntas tua sicut in celo et in terra. Optamus vt doceat nos Juxta illud doce me facere voluntatē tuam quia deus meus es tu. Cū dicimus. Panē nostrū cothidianū: da nobis hodie. Opta//mus vt sit nutritor noster: corporaliter et spi ritualiter. Juxta illud. Oculi omniū in te spe rant. etc. Cum dicimus. Dimitte nobis. etc. Optamus q̄ vt pius creditor nobis relaxat quod tenemur. Cum dicimus: Et ne nos. etc

Optam⁹ vt custodiat nos. Cū dicim⁹. Sꝫ libera nos. Optam⁹ non solū de p̄senti im-pugnatione: sed etiā ab omni futura: et ab omni qđ nouerit sibi displicere liberari.

d

De via vnitiua ꝛ

est qua quis bene purgat⁹ et illumi-nat⁹: amorose vnitur creatori suo exultando de pfectionib⁹ suis illi soli placere deside-rans prompte et lete nūc ipsum magnificat nūc laudat. nūc animatur. totus lāguet amore eius. vt possit dicere illud canticoꝝ. Aīa mea liquefacta est vt dilect⁹ locut⁹ es michi. ꝛc. Et post pauca subdit qꝛ amore langueo. Et psalmista. Quid enī michi est in celo: et a te quid volui super terram. id est ego pure amo te nō propter bona celoꝝ: aut propter bona super terrā. Et hec via sepe superius tacta est i. via affectiua ꝛ suplatiua. Jn re enī vnū sunt via affectiua et vnitiua: sed nomīa habent diuersa. Unde per viā vnitiuā eleuat quis mentē suā in deū: excludens oēs vanitates proponens sibi illud vidi cuncta que erant sub sole: ꝛ ecce vniuersa vanitas. Fac igitur sicut auis que volat sursum: et si oc-currūt musce id est vanitates: nō cures sed

pertranseas dicendo. Ad solem tendo: no//
lo coꝛ meum cũ vanitatibus que in terra sunt
occupare. Et acquiritur hec via per recolle//
ctionem intimã ab exterioꝛibus ad interio//
ra ab ymis ad summa a tẽpoꝛalibꝫ ad eterna
vnde sol ille de quo facta est mẽtio ille est de
quo dicit᷑. Tu solus sanctꝰ. tu solus dñs. tu
solus altissimꝰ es. Ad illã viã reqrit᷑ ¶ Pri
mo ꝙ homo peꝛ virtuosam assuefactionẽ et
gratiã sit radicatꝰ in virtutibꝫ: ꝙ nullã dele//
ctationẽ habeat in appetitu vane gloꝛie in
cupiditate diuitiaꝝ: in concupiscẽtia ocl'oꝝ
et gule. ¶ Scd̃o requitur eternũ silentiũ:
vt nõ occupet se circa exterioꝛa: quid audie
rit vel viderit foꝛis: nichil curando tanq̃ꝫ in
sumno occurrissent. ¶ Tertio q̃rit᷑ amoꝛosa
adhesio cũ deo: vt omnia eius iudicia: om̃ia
facta oẽs doctꝛinas cũ reuerentia ãplectat᷑
¶ Quarto ꝙ nichil aliud q̃rat: sed reputet
sibi illum dilectum sufficientissimum super//
excellentẽ illum in coꝛde suo diligat: super
omne qd̃ potest videri: audiri vel cogitari:
imo sup omne qd̃ ymaginari potest: qꝛ totꝰ
amabilis totꝰ desiderabilis. ꝛc̃. vt s̃ patuit
in via beati Ber. ¶ Quĩto ꝙ sepe reducat
ad memoꝛiam perfectiones dei et illis inti//

me congratuletur. Et q̄uis infinite sint per fectiones dei: tamen cōmuniter tres occur rūt in quibus sic affectū excitet. ¶ Primo congratulor tibi dilecte mi ꝙ tu es potentis simus: non ꝙ michi in hoc bene sit quasi cō modū meū querēs: sed quia illa est perfectio tua ꝙ nullū times: nullius indiges. nemo te expugnare potest: nemo tibi potest resistere: nullus demon. nullus aduersarius ⁊ de hoc primo gaudemus. ¶ Secundo congratulor tibi. quia tu es sapientissimus: illud est per fectionis tue: quia sic te nullus decipere po test: quia nichil te latet. ¶ Tertio congra tulor tibi. quia tu es summe bonus: hoc est sūme perfectionis: quia īmutabiliter es bo nus ⁊ ita bonus ꝙ te melius excogitari nō possit: imo nec digniꝰ nec nobiliꝰ. ¶ Sex to principaliter vtile est incipientē habere aliqua verba per que exprimat desiderium suū affabiliter alloquendo dominū. de hoc Hugo de palma Cartusieñ. dat modum se eleuandi per viā vnitiuā: qui tactus est supe rius in oratione dñica. Potest enim homo prouocare affectum suū per illas dictiones: O quando: si: ⁊ consimiles. Unde dicit ꝙ incipiens vtatur talibus postq̄ autē gratia

dei adiuuante exercitatus fuerit : tunc sine
omni cogitatione preuia: cēties in die mul-
tum amorose mentē suā in deū eleuare po-
test. Unde ex intentione ipsius potest colli-
gi talis eleuatio. O summa bonitas. O al-
tissima eternitas. O incōprehensibilis sa-
pientie profunditas. O pater pijssime quā-
do te diligā: quando brachijs amoris te con
stringā quando tuis beneficijs tue miseri-
cordie quā mecū facis vices impendā. Quā
do tremende maiestati tue timorē impendā.
Quando speculum tue virtuose vite scilicet
humilitatis: paupertatis: patientie. obedi-
entie. caritatis ꝛ sic de alijs debitis vestigijs
prosequar. Quando festa tua ꝛ sanctoꝝ tuoꝝ
scilicet natiuitatis. resurrectionis. ascenti-
onis. ꝛc̄. debita veneratione congratulabor
Si tu es tremenda maiestas vbi timor meꝰ
Si tu es amantissimus pater meus vbi a-
mor meus. Si tu es dn̄s et mercator meꝰ.
vbi est seruitiū meū. Si tu es inhabitator
ꝛ hospes meus: vbi est mundicia digna tāto
hospiti. Si tu es vita sanctoꝝ. decor ange
loꝝ: vbi est cōgratulatio mea: Et sic diu exer
citatus sicut pro edificio pontis apponūtur
quandoqꝫ sustentacula: postea pons stat sine

illis. Sic postea spūs sanctus eleuabit cor hoīs sine illis: vt semp tēdat sursum aut frequēter. Juxta illud cāticor: Trahe me post te in.o.vn.t.currem⁹ ꝛ sic habet aliq̇d de via vnitiua. Tamē hec via et sciētia nō discitur ex libris: sed de sursum est. ꝛ cui vult participat eā pat luminū. his q̇dē clari⁹ hỹs vero obscurius. Pro ista via sicut dictū est valet intima cōgratulatio pfectionū dei vt homo in ymnis ꝛ cāticis iubilet in corde canendo et ptractet laudes dei de hỹs pfectionibus siue laudibus ponit tabula infra scripta. Et semp pmittit clausula. Cōgratulor tibi pat celestis: quia tu es. ¶ Autor essendi: hoc est alpha ꝛ o. principiū ꝛ origo oīm. Unde de te sic scribit q̇dā metrista. Hui⁹ in arbitrio pendent mortalia queq;. Qui sol⁹ cūctis ɔtulit esse suū. Qui facit ꝛ reficit. Creat atq; creata gubernat. Cui⁹ idē posse q̇d velle nec minus habet. Congratulor igit tibi in pfectione tua essendi: q̄ tuū esse ē pfectissimū. Primo q̄ nō potes cogitari nō esse: q̄ si tu non esses nichil esset. Secundo q̄ a nullo alio habes esse. Tertio q̄ omne q̇d est. a te habet esse. ¶ Bonitas sūma. Primo q̄ nulla res est bonitatis sue tā diffusiua sicut tu: sed

bonum quāto cōmuni⁹ de re tanto melius. Secūdo nulla res est tam cito placabilis sicut tu. Tertio nulla res est tam desiderabilis delectabilis ꝛ amabilis sicut tu ¶ Causa vniuersalissima Illa causa quam philosophi sic ex naturali ratione cōuincebant esse. Si nō est ꝓcessus ī infinitū in causis sibi essentialiṫ subordinatis: prima causa est: sed nō est ꝓcessus talis in causis essentialiṫ subordinatis: igiṫ prima causa est. Tu es ille prīceps de quo Aristoteles in fine duodecimi metha. cōcludēs librū suū sic dicit. Mala est pluralitas principū: vn⁹ ergo princeps. ¶ Dec⁹ vniuersi: qui cūcta decorasti. Tu es cuius pulcritudinem sol et luna mirantur. Tu es in quē desiderant angeli prospicere. A te habēt decus pulcritudinis: sidera. rose lilia. ꝛc̄. Et a te aues habent decus suauis melodie. phylomene. alaude ꝛ omniū auium genera ꝛ omnia organa. A te habent decus saporis. mel. vinū ꝛ oīꝫ pigmētarioꝝ genera A te decoratum est celum sideribus: aer volucribus. terra animalibus. aqua piscibꝫ. ꝛc̄ ¶ Eternus sustentator omniū: a quacunqꝫ enim re tuam subtraheres sustentationem vł conseruationem: illico rueret in nichilum

¶ Fons sapientie a quo manant omēs the//zauri sapiētie ꝛ scientie: tu es eterna sapientia attingens a fine vsqꝫ ad finē fortiter: disponens oīa suauiter. Qui celoꝝ contines thronū ꝛ abyssos intueris: montes pōderas in statera: terrā palma ꝯcludis: ꝛ posuisti legē aquis ne transcēdant fines suos ¶ Gloria mūdi. Te enī adorant angeli: laudāt ar//changeli tibi sūmo. Te iure laudat oīs creatura spes nostra: salus nostra. honor noster: gloria nostra: finis ꝛ expectatio nostra. Ha//bundantissim⁹ tua est terra ꝛ plenitudo eius orbis terraꝝ: ꝛ vniuersi qui habitant in eo. Gloria ꝛ diuitie in domo tua. Si honorat: et diues dicitur qui habet aurū: quantū honorari deberes qui fecisti aurū et gēmas ꝛ oīa que sunt in vniuerso. ¶ Incōprehensibilis tu es: de te enī dicitur. Magnus dn̄s ꝛ laudabilis nimis: et magnitudinis eius nō est finis. Tante enī es excellentie: ꝙ tuā altissimā excellentiā nemo potest capere ad plenū: nec homo nec angelus: īmo nulla creatura: quia oīs est finita: tu vero infinitus es: sed infiniti ad finitū nulla est proportio. ¶ Ka//ritas tu es. ꝛ qui in te manet: manet in caritate ꝛ tu in eo. Sicut natura ignis est ardere

ĩcẽdere ⁊ clarefacere: sic ꝓꝑetas tue caritatꝫ ẽ creare: te largissime diffũdere. Inflãmare ad amorẽ. accẽdere. saluare. redimere. custodire liberare: illuminare: vnde ⁊ tibi dicitur. Deꝰ cui propriũ est misereri. ¶ Loco incircũscriptibilis ⁊ tamen vbiqꝫ es. Si ascendero in celũ tu illic es: de te dicit Ber. Deus vbiqꝫ regnat: vbiqꝫ imperat: vbiqꝫ maiestas eius oĩa implet. Nã in inferno exerces actũ iusticie tue sed dicere hoc fieri in absentia tua: perfidia est. Sic etiã es in tẽpore incõmensurabilis. Res enĩ que ab eterno fuit: atqꝫ ante omne tẽpus fuit. Quomodo ergo cõmensuratur tẽpore quod fuit quãdo nõ fuit tẽpus. ¶ Merces sanctoꝝ iubilus ãgeloꝝ speculũ omniũ electoꝝ. ¶ Norma .i. regula ⁊ exẽplar omniũ. Res enĩ de quanto tibi propinquior tanto nobilior. Aliqua habent esse tecum: aliqua esse ⁊ viuere: ⁊ sunt nobiliora prioribus. aliqua viuere esse ⁊ discernere. ⁊ sunt secũdũ naturam nobiliora prioribus: aliqua vltra hec habent purũ esse ⁊ virtuosũ ⁊ sunt tibi plus ceteris propinqua. Per sincerissimã enĩ tuã bonitatẽ est in te oĩs exẽplaritas virtuositas ⁊ communicabilitas. ¶ Ordo siue ordinator vniuersoꝝ qui sin-

gula locas secundū suū statū aut sua meri/
ta sursum aut deorsum: sicut prudens pictor
ponit colores: hic rubeū hic nigrū vt deco/
ret op⁹ suū. ¶ Perfectissim⁹ sine omni defe/
ctu: q nullius indiges: tibiipsi es sufficiens
q melius aut digni⁹. aut nobili⁹ aut pfecti⁹
nec est nec excogitari potest quicqd est lau/
dabile ꝛ pfectionis in creatura in positiuo.
hoc est in te in suplatiuo. ¶ Quietissim⁹: vt
dicit Boetius. O q perpetua mūdū ratiōe
gubernas. Terraꝝ celiqꝫ sator. Qui tēpus
ab euo ire iubes stabilisqꝫ manēs das cūcta
moueri Principiū rector: dux semita tmin⁹
idē. Tu reqies trāquilla pijs te cernere sig
nis. Es etiā īmobilis ꝛ īmutabilis qꝛ vbiqꝫ
es vt patuit ex pmissis. Res autē dicit̄ mo/
ueri: que tendit ad locū quo prius non fuit:
Immobilis autē que vbiqꝫ est nō habet quo
tēdat. ¶ Recreator oīm qui dixisti. Venite
ad me oēs q laboratis. Aīa enī que est in te
radicata in centro suo: ꝛ recreata ꝛ quietata
est que vero in te nō est multꝫ vanis fantasma
tibus fatigat̄. Sufficiētissim⁹ qui te habet
totū habet: qui te nō habet mēdic⁹ est ꝛ paup
qꝛ qcqd preter te est: nō reficit: et si reficit
nō sufficit. ꝛ si ad tēpus sufficit: nō tamē per

petue satiat: quādo adhuc āpli⁹ querat: qui autē te habet satiat⁹ est: finē suū habet: non habet vltra qd̕ q̄rat qꝛ tu es sup omne visi bile: audibile. odoꝛabile. gustabile. tāgibile sensibile. ¶ Itē adhuc altioꝛ es sup omne figurabile: nūerabile circūscriptibile ¶ Itē altissim⁹ es sup omne demōstrabile. diffini// bile. opinabile. inuestigabile. estimabile. yma ginabile. q̄ tot⁹ es amabilis. maxime lauda// bilis ꝛ sūme desiderabilis. ¶ Thezaur⁹ fide lis vbi enī thezaurus noster ibi ꝛ coꝛ nostrū Quicq̄d enim nobis auferat: si tu in nobis permāseris; sufficit nobis. Tu es illud vnū quod dixisti Marthe esse necessariū. In te summa ꝯplacentia nostra. Et si nos hoꝛreat totus mūdus: si tu nos appꝛobas sufficit no bis. Desideriū nostrū tu es. Utinā tu pla// ceres toti mūdo: ꝛ totus mūdus faceret be// neplacitū tuū pꝛo illo deberemus moꝛi zelo caritatis. ¶ Uita a qua habent viuere oīa In quo nos mouemur ꝛ sumus. De te enim dicit. Ex ipso ꝛ per ipsum: ꝛ in ipso sunt oīa tibi honoꝛ ꝛ gloꝛia per infinita secula secu// loꝛum. ¶ Xpristus intelligitur vnctus. Tu similiter es talis vnctio et salsa: que appo// sita vnicuiqꝫ rei mundi facit ipsam sapidam

In electis eni es sapor gratie: in dānatis es sapor iusticie: ⁊ vindex iniquitatum. Tu es creator: tu es gubernator: tu es redēptor: iu// stificator. retributor. ⁊ glificator. ⁊c. Hijs pfectionibus congratulando aīa mea liquefacta est. Et quid agā: nisi in pace in idipsū dormiā ⁊ requiescā. ⁊ dicā. Nolite suscitare dilectā donec ipsa velit. In laudes tuas pro rumpā. Et si digne laudare te nequeā: de te tamen nō sileā cū solū de te gaudeā. Tu eni es dulcis sopor: Iste qui te gustat. Iesu xpe tuo victus a sapore mori posset pre amore. Te solū amans vnice dilecte mi pulcherri// me: vbi queso vis cōmorare: vbi vis vt que// raris: qui sapis et dulcescis. O dulcis ho// spes aīe esto hospes simqȝ tibi tecū sine fine.

d E via exultati-
ua que asscribitur beato Grego. qui pertractat ⁊ meditatur gaudia celoꝝ vnde in quadā omelia sic scribit. Que lingua potest dicere: aut quis intellectus potest capere: illa superne ciuitatis q̄ta sint gaudia ange// loꝝ choris interesse. ⁊c. Vocatur autē hec via exultatiua vel congratulatiua q: per eā homo congratulat̄: glorie dei ⁊ sanctoꝝ: et p

eā homo meditatur gaudia que sunt in celo quibus meditatis leuius portat omne quod grauat in hoc mūdo. Unde Grego. Minuit pondus laborꝫ spes premiorꝫ. Sciendum ꝙ volens mentē suā per hanc viā eleuare ad congratulandū sup̄nis ciuibus. Primo vi/deat quomodo inter se distincti sunt secun/dū diuersa eorꝫ merita: quod haberi poterit ex aliquali eorꝫ similitudine regni celestis ⁊ regni terrestris: vnde sicut in regno terrestri sunt diuersi status hominū: sic poterit me/ditari de regno celesti. Et sicut veniens ad palaciū regis terreni salutaret oēs secundū ordinē: et congratularetur honori eorꝫ. Sic et tu ascende mentialiter regnū sūmi regis ⁊ saluta. lauda: et congratulare honori ⁊ glo rie omniū. De hoc ponitur talis tabula simi litudinis. In palatio regis terreni sunt pri mo. Rex in celesti curia est rex regum deus In hoc ordine saluta quēlibet secundū statū et dic. Salue rex regū: saluator et guberna tor omniū: congratulor maiestati tue. pleni sunt celi ⁊ terra. Tu prefulges in regno tuo sicut sol inter sydera. Secundo vbi est re/gina Maria. Salue et gaude regina celorꝫ mater regis āgelorum tu carissima: pulcher/

rima·purissima·pijssima dña·post hãc secre/
tarij ⁊ nuntij: ⁊ sunt angeli assistentes ⁊ nū/
cij· Saluete ⁊ gaudete spiritus ĩnocentissi
mi: qui nūq̃ a beneplacito vestri creatoris
deuiastis· Post hos principes et comites ⁊
senes sunt ibi et sunt patriarche· Gaudete
⁊ saluete· quia ex genere vestro natus est sal
uator mūdi· Post hos consiliarij et sunt pro
phete· Saluete ⁊ gaudete: quia vobis inspi/
rata sunt consilia secretorꝝ dei: ⁊ impleta sūt
qui fideliter prophetastis· ¶ Itē fidelit̃
assistentes in exilio sunt: ⁊ sunt apl'i· Sal/
uete et gaudete: qui fideliter permansistis
cū rege celorꝝ ĩ exilio mūdi: qui vobiscū esu/
riuit· comedit· dormiuit· ⁊ pedes lauit· Cā/
cellarij: et sunt euangeliste· Saluete ⁊ gau/
dete notarij regis altissimi: qui vitā et gesta
regis fideliter euāgelizastis ⁊ scripsistis· Mi
lites et sunt martires· Saluete et gaudete
vos constantissimi milites: qui pro honore
regis sanguinē tuū fudistis· Thezaurarij: ⁊
sunt ꝯfessores et doctores· Saluete ⁊ gau
dete qui talenta vobis tradita et thezaurū
cū multiplici lucro representastis quorꝝ do/
ctrina fulget sancta ecclesia vt sol et luna.
Vigiles et sunt monachi et heremite· Sal

uete et gaudete: qui aliis dormiētibus cō//
tra inimicos regis vestri orando et psallēdo
vigilastis. Virgines. Saluete et gaudete:
que sponsos mortales et regnum mundi cō
tempsistis propter amorem spōsi celestis: ad
cuius thalamum iam cum lampadibus in//
trastis. Vidue. O dispensatrices. Salue//
te et gaudete: qui opera misericordie christo
in pauperibus fideliter dispensastis. Com//
munis populus aut vulgus et est turba oīm
electoꝝ. Saluete ꝛ gaudete oēs simul electi
q̇ diuersis meritis et virtutibꝰ regnū ītroistis
Cōgratulamur vobis oībꝰ. Orate pro nob.
¶ Itē pro āpliori eleuatiōe mētis ad illa fu
tura gaudia: videat̄ de gaudiis celoꝝ hec ta
bula ¶ Amotio oīs diuisitatꝫ: ibi nō erit fa
mes. sitis. frigꝰ. nec estꝰ. ¶ Btissima p̄sen//
tia oīs bonitatꝫ. ¶ Cōsortiū āgl'oꝝ dulcissi//
me amenitatꝫ. ¶ Dotes corpis sūma agili//
tas: sbtilitas. īpassibilitas: claritas. ¶ Ex//
cellētissima dona aīe. cognitio. ꝯphēsio. dilc
ctio. sūme maiestatꝫ. ¶ Fruitio specl'i ieffabi//
lis iocūditatꝫ. ¶ Gaudebit q̇libet de bōis me
ritꝫ singuloꝝ. ¶ Honorabit̄ q̇libet sic̄ filiꝰ re
gis celoꝝ. ¶ Iuuētꝰ sine senio. ¶ Karitas si
ne odio ¶ Lux iocūdissima sine obscuritate

¶ Maxima vocū iubilatio cū perpetua se/curitate ¶ Noticia oīm sanctoꝝ sine dubie tate ¶ Ordo meritoꝝ delectabilis cū mul/tiplici varietate. ¶ Pax ineffabilis sine ti/more inimici. ¶ Quāta ibi sint gaudia: nec potest dici nec scribi: nec ymaginari ¶ Req̄es sine tedio tot miliū annoꝝ. ¶ Sacietas omniū spiritualiū desiderioꝝ. ¶ Tristicia ibi nō erit neq3 luctus neq3 clamor: sed nec vll⁹ dolor. ¶ Validissima potestas: ꝑpetua securitas ꝛ sanitas ꝛ intimus amor. ¶ Xp̄s ibi sponsus pater ꝛ frater rex donum: et fi/nalissimus amor.

P Ostquam omnēs vie taliter qualiter christo adiuuāte sunt expedite: pro conclusione videantur alique doctrine seruande circa premissa que vt clau/sulatī pateant aut vt facilius cordi retineri: possint ponantur secundū ordinē alphabeti ꝛ ante initiū cuiuslibet clausule premitti᷑ de: ¶ Abstractione volens feruenter meditari: debet se abstrahere ab appetitu honorū: ꝯcupiscētiaꝝ ꝛ diuitiaꝝ: qꝛ hec fantasmata distrahunt meditantē ¶ Bona vita. Debet enī fructuose viuere: quia in maliuolā animā

nō introibit spiritus sapientie: nec spiritus
meditationis. ¶ Constanti fiducia ad dile//
ctū ꝛ nō faciliter desistat ab amore dilecti
propter incursus tēptationū. Nititꝛ enī dia
bolus īpedire meditantē ꝑ diuersa. Tu aūt
dic. Ego ꝯfido in eum qui ait. Fili prepara
cor tuū michi. Qui nō vult mortē pctōꝝ qui
pctōres vult saluos facere. Nichil ḡ durū
vel turbulentū de dilecto meditare: sed dic
illud Job. Etiā si occiderit me sperabo in eū.
¶ Dispositione corporali. Cū solus es po//
teris vti diuersis cerimonijs in dispositiōe
mēbroꝝ. nūc eleuando manꝰ. vt Aaron: nūc
genua flectēdo vt Salomon. nūc te proster//
nere vt xp̄s in mōte oliueti: nunc sedere vt
maria magdalena ad pedes dn̄i nostri iesu
xp̄i: nūc brachia in modū crucis extendere
vt xp̄s in cruce: nūc oculos in terrā deflecte
re vt publicanus: nūc in altū leuare vt apo
stoli in ascensione dn̄i: ꝛ sic poteris illa diuer
sitas exterioꝝ diuersificare affectꝰ interio//
res: inq̄ꝫtū tamē nō sis singularis: sed incli//
na cū inclinātibus. exhibendo reuerentiam
filialē dn̄o vt patri flecte cū flectētibꝫ: exhi//
bendo reuerentiā quā exhiberet seruus dn̄o
prosterne te cū prosternētibꝫ: recognoscendo

in hoc tuũ iudicẽ. ⁊ te in puluerẽ redigendũ.
¶ Itẽ valet de congruo tẽpus nocturnũ: et locus solitudinis: in his tamẽ quilibet habũdat in sensu suo. ¶ Exercitatione diuersos et diuersifices actus tuos. Juxta illud
Nũc lege nunc ora nũc cum feruore labora.
Sic erit ora breuis et labor ille leuis. Si enĩ velles cõtinue vni actui insistere minus proficeres ⁊ cito te destrueres. ¶ Fine meditationis. Finis meditationis nõ propter cõmodũ tuũ non propter euadere penas aut spe lucri aut premij celestis aut propter dulcedinẽ meditationis qꝛ ille esset amor mercennarius: sed meditare puro filiali amore: vt cor tuũ prepares habitaculũ deo vt des locũ gratie: vt facias beneplacitũ ei⁹ cuius delicie sunt esse cũ filijs hoim qui delectat᷑ in salute nostra. ¶ Itẽ qꝛ ad hũc finẽ creata est aĩa rationalis vt creatori suo dulcissime cordialiter ⁊ amorose vniat᷑: hic in vita ꝑ meditationẽ: ⁊ in futuro per perpetuã fruitionẽ Et breuit᷑ debes in hoc q̃rere gloriã dei: postea honorẽ sanctoꝝ: vtilitatẽ ecclesie. salutẽ tuã: ordinãdo tamẽ oĩa in gloriã dei. Juxta illud apostoli. Siue comedim⁹ siue bibam⁹
¶ Gratitudine gratie si aliquod bonũ in te

sentis: gratias age: noli supbire: nō est volē//
tis neq̧ currentis: sed miserentis dei. noli
p̄sumere: gratia enī meditationis datur bo//
nis et malis. ¶ Habūdātia pūctoꝝ. Debes
enī scd̄m intentionē cancellarij parisieñ di//
uersa habere puncta: per que te amorose in//
flāmare possis cū incipis: de hoc vide supi⁹
¶ Intimitate debes in te cōcipere semper
quocūq̧ vadis: q̄si pre oculis tuis haberes
dilectū tuū: nūc crucifixū: nūc fugientē in
egyptū. rc̄. ꝛ intimis iubilationib⁹ ad eum
ab intra laudās: dulciter ꝛ affabiliter loqui
necessitates ꝓponere: auxilia petere. ¶ Ka//
ritatis accēsione: qualē tibi vis esse deum si
benignū: talē te exhibe primo tuo: nullū cō
tēne: sic eris amicus dei. Jlle enī nullū hor//
ruit: nullū ꝯtēpsit: sed amicoꝝ idē est velle ꝛ
nolle. Uel sic. Quia facilit̄ infrigidamur. in
digem⁹ accēsione caritatis. Feruore: per ge//
mitū oratiōis. Jgne pacis xp̄i per ꝯpassionē
xp̄i: ꝛ per desideria adherēdi: vt supra. Quā//
dote diligā. rc̄. ¶ Labore oportet te appo//
nere laborē. Et merito. Omnibus in factis
grauis est inceptio prima: postea tamē alle//
uiatur onus. Uides quātos labores sustinēt
agricole pro fructu terre: mercatores ꝓtrā//

ſeunt mare: multis ſe ingerũt periculis: mi
lites vulnera belli ſuſtinẽt pro trãſitorijs: ⁊
tu ſine labore eſſe nõ debes. ¶ Moderatio
nẽ operũ: per diſcretionẽ. Ne quid nimis: ne
nimis volẽs eradere vas ipſum frangatur.
Tene mediũ. Nõ ſis nimis remiſſus nec ni
mis inquietus. ꝓſus. Omnibꝫ adde moduꝫ
modus eſt pulcherrima virtus ¶ Naturali
cõmixtione. Attẽde quid nature tue ꝯgruat
Quibuſdã enĩ ꝓdeſt multũ inſiſtere orationi
quibuſdã meditari. Alij facilius trahũtur
iudicio rationis: alij cõpaſſione: alij benefi-
cioꝝ conſideratione. Alij ſunt vtiliores ad
vitã actiuã. alij ad contẽplatiuã. Sic de cibo
⁊ potu: debes naturã tue cõplexionis atten
dere: ⁊ de vtroqꝫ moderate ſumere. Uni enĩ
eſt mediũ quod alteri nõ ſufficit: ſed attẽde
ne cor grauet crapula ¶ Ordine: vt incipi-
as a via purgatiua: vt prius abluaris ⁊ mũ-
deris anteqꝫ per viã vnitiuã te dilecto ꝯiũ-
gas. Nõ enĩ decet lutoſũ ⁊ ſordidũ anteqꝫ
lotus ſit ad oſculũ regis ꝓrũpere. Nõ eas
ꝑmo intecto ãteqꝫ diſcas ire in tra ¶ Prõ-
ptitudine vt in vita tua habeas in refecti-
one in ſõno. ⁊c̃. vt ſemꝑ prõptus ſis ad ele-
uandũ cor tuũ ⁊ verificet in te illud. Surſũ

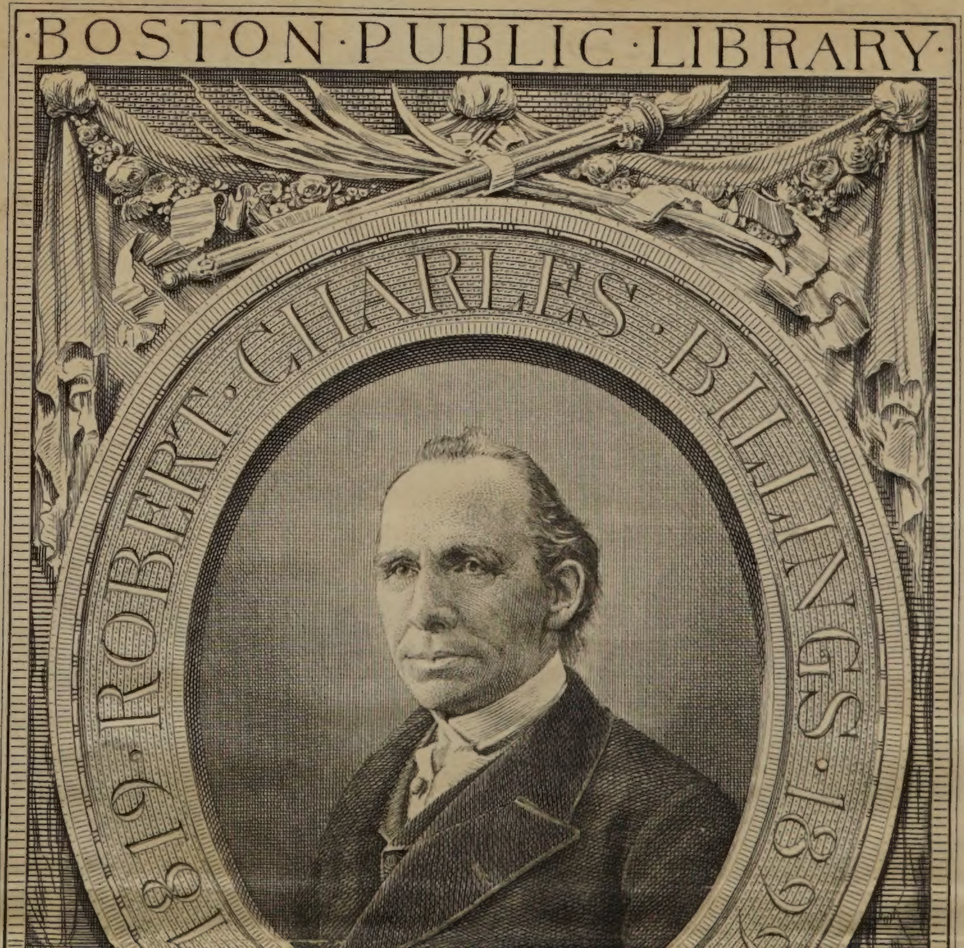
corda habemus ad dñm vt prompte dicere possis. Deus de⁹ meus ad te de luce vigilo. Sis igitur discret⁹ vigilãdo: ꝛ prõptus: ꝛ semp̱ bone volũtatis ¶ Quiete vt quicquid distractionẽ tibi ingerit. fugias. in pace in idipsum requiescẽs nisi ex officio aut obediẽtia aut obligatione tenearis insistere occupationi. Fuge tamẽ iudicia ꝛ suspitiões. qꝛ multũ inquietãt coꝛ. Et si erumpũt cogitationes suspicãdi relinque eas nõ determinãdo sentẽtiã sed dic. Qui nos iudicat dñs est: dubia interp̄tare in melioꝛẽ partẽ. Et si alter ceciderit cõpatere ei ꝛ dic. Si hec tẽptatio me inuenisset: foꝛte pꝛofundius me deiecisset. Recollectiõe. Sepe te recollige ab ymis ad sũma: a tẽpoꝛalibꝫ ad eterna: a b exterioꝛibus ad intima: a vanis ad duratura. Noli videre vanitates: noli audire fabulas Dic vidi cũcta que erant sub sole: ꝛ ecce vniuersa vanitas: solus dilectus meus bonus: solus amabilis: candidus ꝛ rubicundus michi sufficientissimus. Sic enim facit puer qui non vult aliquid reputari aut melioꝛ esse patre suo. ¶ Seruitio sanctoꝛum: habeas aliquos speciales sanctos quibus cotidiana impendas seruitia: ꝛ semper astent in cõ

spectu dei pro te intercedendo: vt beatam virginem: angelum tuum: apostolum. martirem. virginem. aut confessorem: aut plures qui orent pro te. ¶ Totali subiectione vt totum te subicias voluntati dei vt dicas ei. Pie iesu sicut tu scis et vis ita mecum age. Et si gratiam meditationis tibi dederit: cum timore suscipe. si non dederit cum patientia sustine. Quicquid tecum egerit sis contentus sine murmuratione: ita esto quasi vnus spiritus cum eo. vt nichil te putes scire nisi Jesum christum et hunc crucifixum. Ulteriori tendentia. pro quiete contemplationis. Si enim religiosus es: vt dicit cancellarius parisien. teneris tendere ad quietem contemplationis: etiam si vix in fine vite tue comprehenderes. quia hoc exigit status tuus. Ad militem spectat miseros defendere. Ad rusticum laborare. Ad religiosum contemplationi insistere. etc. Unde dicit Bonauentura: vbi dimittitis vna die ibi altera incipe: vt facias sicut volens ascendere montem altum: cum quiescere vult non semper reuertitur ad pristinum locum: sed in eodem loco sedet et quiescit: et ibidem incipit post quietem. Nos autem ideo non proficimus

in contemplatione: quia quod hodie cū diffi
cultate et gratia dei acquirimus cras inge/
rendo nos leuitatibus: aut fabulis. aut vo
luptatibus perdimus. et sic de ascensu mō
tis ad vallem prolabimur: et non continua/
mus. ¶ Christo vt nichil preponas ei ipsū
deprecans. vt sit adiutor tuus. protector. di
rector. et finis. Amen.

Explicit alphabe-

tum diuini amoris. de eleuatione mentis in
deum venerabilis magistri Johānis Gerson
Cancellarij Parisieñ. Impressum parisiꝰ.
Per. Georgium Mittelhus Anno
domini. M.CCCC.XCiij.. xvij. die
Aprilis.

·BOSTON·PUBLIC·LIBRARY·
1819·ROBERT·CHARLES·BILLINGS·189

